XVIII. SPRAWOZDANIE

WYDZIAŁU ZWIĄZKU

polskich gimnastycznych Towarzystw sokolich

za rok 1910/1911.

WE LWOWIE.
Nakładem Związku polskich gimnast. Tow. sokolich.
Z I. Związkowej drukarni we Lwowie, ulica Lindego l. 4.
1911.

XVIII. SPRAWOZDANIE

WYDZIAŁU ZWIĄZKU

polskich gimnastycznych Towarzystw sokolich

za rok 1910/1911.

WE LWOWIE.

Nakładem Związku polskich gimnast. Tow. sokolich.

Z I. Związkowej drukarni we Lwowie, ulica Lindego l. 4.

1911.

PORZĄDEK OBRAD

XIX. zwyczajnego Zjazdu delegatów

polskich gimnastycznych Towarzystw sokolich

w d. 15. października 1911 we Lwowie w sali Sokoła-Macierzy.

Na I. pełnem posiedzeniu d. 15. paździer nika o godzinie 10 rano.

1. Zagajenie.
2. Złożenie i sprawdzenie pisemnych umocowań delegatów.
3. Sprawozdanie Komisyi rewizyjnej za r. 1910/11.
4. Sprawozdanie Wydziału za 1910/11.
5. Referat o scoutingu.
6. Podział na sekcye i przydzielenie im:

A) wniosków Wydziału;

a) w sprawie sprawozdania;
b) w sprawie miejsca przyszłego Zjazdu;

B) wniosków towarzystw i delegatów.

Czas i porządek posiedzeń oznaczą sekcye same.

Na II. pełnem posiedzeniu o godzinie 4. popołudniu.

1. Sprawozdanie sekcyi o wnioskach przydzielonych.
2. Zamknięcie Zjazdu.

Uwaga. Druhowie delegaci *muszą mieć pisemne umocowanie* swoich towarzystw i *na czas obrad przywdziać uroczysty strój sokoli,* o ile regulamin mundurowy nie zwalnia ich od tgeo.

Przed rozpoczęciem obrad udadzą się druhowie delegaci na cichą mszę św. w kościele archikatedralnym,

PROTOKÓŁ
XVIII. ZJAZDU DELEGATÓW
Związku polsk. gimn. Tow. sokolich

odbytego

w dniu 16. października 1910 roku

we Lwowie.

I. pełne posiedzenie.

Początek o godzinie 10 rano.

I. Powitanie i zagajenie. Druh prezes otwierając XIII. Zjazd delegatów zaznacza, że został on zwołany zgodnie z postanowieniem statutu, a więc zdolny jest do powzięcia uchwał, poczem poświęca kilka słów Zlotowi grunwaldzkiemu, stwierdzając, że Sokolstwo polskie złożyło na nim dowody zrozumienia idei sokolej, ofiarności, sprawności i karności. To też Wydział Związku dał temu wyraz ogłaszając w swym organie uznanie i podziękowanie wystosowane do wszystkich Sokołów polskich. Następnie poruszył dh. prezes kwestyą strony finansowej Zlotu, zastrzegając z góry, że na razie nie może być mowy o dyskusyi pod tym względem, ponieważ rachunki zlotowe nie są jeszcze ukończone z powodów rozmaitych luk, a więc nie można się obecnie zastanawiać nad ewentualnemi nadwyżkami lub stratami. A choćby nawet były i straty, to zysk moralny, który osiągnął się przez tę wspaniałą manifestacyę narodową, przewyższa je w zupełności.

*

Wprawdzie może Wydział poszedł za daleko, zwłaszcza z kwestyą zaprowiantowania i tutaj znajdzie się niedobór, lecz w tym wypadku wiele winy leży w nieterminowości pojedynczych gniazd, które do ostatniej chwili ociągały się z zamawianiem pożywienia, a zamówiwszy jużto nie korzystały z niego, jużto wcale pieniędzy nie nadesłały, czego następstwem jest to, że z kwotą 7.400 kor. do dziś dnia gniazda zalegają, a dostawcy prowiantowi zapłaceni być musieli zaliczkowo z funduszów Związku.

Wiele było usterek znaczenia podrzędniejszego, lecz nauka wysnuta z krytyki i oceny tego Zlotu, z zestawienia dobrych i złych stron jego na marne nie pójdzie i będzie wskazówką na przyszłość, jak w takich wypadkach postępować należy.

Kończąc swe przemówienie oddał hołd pamięci Władysława Grabowskiego, prezesa Sokoła jarosławskiego, wieloletniego delegata na Zjazdy poprzednie i przedstawiciela Okręgu IV. w Wydziale Związku, poczem powołał na sekretarzy Zjazdu dhów Czaykowskiego i Witwickiego.

II. Złożenie legitymacyi. Na 216 towarzystw uprawnionych do wysłania delegatów, wysłały ich gniazda:

Z Okręgu I.: Bochnia (J. Dębicki i J. Michnik), Chrzanów (K. Woynarowski), Cieszyn (J. Fabian), Jaworzno (J. Szafran), Jordanów (E. Bandur), Kęty (S. Bezwiński), Kraków (G. Christ, K. Dudziak, J. Gorecki, E. Kubalski, W. Misiąg, Z. Niedzielski, S. Rowiński, S. Ruciński, A. Świderski, S. Szaynowski, W. Turski, A. Zwoliński), Podgórze (W. Wodzinowski), Wadowice, M. Gołąmb, K. Królikowski), Wiedeń (J. Zamorski), Wieliczka (M. Nigrin), Zakopane (W. Hałka), Żywiec (B. Mokrański).

Nie wysłały: Andrychów (uspr.), Biała, Bielsko (uspr.), Bogumin dworzec, Brzeszcze, Dąbrowa (Śląsk austr.), Dobczyce, Dziedzice, Frysztat, Janowice, Kal-

warya, Karwina, Komarowice, Krzeszowice, Łąki, Maków (uspr.), Michałkowice, Mogiła, Mszana dolna, Myślenice, Niemiecka Lutynia, Niepołomice, Nowy Targ (uspr.), Orłowa, Oświęcim, Polska Ostrawa, Pietwałd, Ropica, Siersza wodna, Skawina, Sucha (uspr.), Trzebinia, Trzyniec, Wędrynia, Zator (uspr.).

Z Okręgu II.: Brzesko (M Bittner), Mielec (P. Jasiński), Nowy Sącz (S. Flis), Pilzno (W. Morus), Stary Sącz (T. Flis), Tarnów (Bujnowski uspr., J. Długopolski, W. Wierzbicki).

Nie wysłały: Ciężkowice, Dąbrowa, Grybów, Krynica, Limanowa, Nieciecza, Radłów, Tuchów, Wojnicz, Zakliczyn.

Z Okręgu III.: Głogów (T. Stanicz), Gorlice (K. Laskowski), Jasło (W. Kuzian), Kolbuszowa (M. Osiniak), Łańcut (S. Keskiewicz), Machów (W. Wiącek), Majdan kolbuszowski (B. Jagielloński), Nisko (S. Tychoniewicz), Przeworsk (B. Zborowski), Rzeszów (W. Książek, K. Mokrzycki, W. Polański), Rudnik nad Sanem (B. Górski), Tarnobrzeg (J. Łopatyński).

Nie wysłały: Baranów, Dębica, Dukla, Kamień, Krosno, Leżajsk (uspr.), Odrzykoń, Ropczyce, Rozwadów, Sędziszów, Sokołów, Strzyżów (uspr.), Trzciana, Tyczyn (uspr.).

Z Okręgu IV.: Brzozów (W. Feliks), Cieszanów (M. Glazarewicz), Dobromil (A. Kyc), Jarosław (Z. Gutwiński), Lubaczów (K. Krzanowski), Mościska (A. Witek), Niżankowice (S. Bara), Przemyśl (F. Giebułtowicz, W. Sawicki, L. Tarnawski, E. Złotnicki), Sambor (B. Piwoński, J. Serwacki), Sanok (A. Pytel, M. Szajna), Ustrzyki dolne (J. Stuligłowa), Zagórz (M. Leopold).

Nie wysłały: Chyrów, Dubiecko, Dynów, Lisko (uspr.), Pisarowce, Pnikut, Radymno, Rymanów, Sądowa Wisznia (uspr.), Sieniawa, Stary Sambor, Tarnawa (uspr.), Turka nad Stryjem.

Z Okręgu V.: Bełz (B. Batowski), Bóbrka (M. Siwiński), Bolechów (M. Szwarz), Borysław (S. Dudka,

E. Knauer), Brody (W. Paulo, K. Skarkowski, F. Zajączkowski), Bursztyn (J. Łotocki), Chłopy (Z. Mesterowicz), Drohobycz (A. Gerstman, J. Wróbel), Dublany (Z. Kowalski), Gródek Jag. (J. Bogdanowicz), Komarno (F. Sanetra), Lwów-Macierz (F. Barański, E. Cenar, K. Czarnik, F. Czaykowski, J. Durski, X. Fiszer, E. Friedrich, W. Janikowski, R. Kwiatkowski, J. Łuczyński, A. Małaczyński, S. Obmiński, W. Osiadacz, J. Padewski, K. Panek, J. Romanowski, W. Towarnicki, A. Wallek, T. Witwicki, J. Zduńczyk), Lwów, II. (A. Baternay, K. Dworski, L. Krobicki, Z. Krobicki, M. Szpondrowski, W. Turek), Lwów III. (J. Łukaszkiewicz, W. Sigmund), Lwów IV. (A. Dutkiewicz, S. Korytko, J. Neumann), Mikołajów-Drohowyże (F. Blauth), Mosty wielkie (E. Ganther), Niemirów (B. Żukotyński), Olesko (A. Szczudłowski), Przemyślany (J. Manaczyński), Rudki (A. Misiąg), Skole (A. Madeyski), Sokal (W. Jarocki). Stryj (B. Wiszniewski, P. Wróblewski), Uhnów (J. Kranz), Winniki (S. Kaczkowski), Żółkiew (A. Schiller, M. Walentiuk), Żydaczów (K. Kamieński).

Nie wysłały: Bełzec, Buczały, Busk (uspr), Chodorów, Gliniany, Janów, Jaworów (uspr.), Kamionka, Kleparów, Łopatyn, Milatyn, Radziechów, Rawa, Rohatyn.

Z Okręgu VI.: Brzeżany (A. Kowenicki, W. Osostowicz), Husiatyn (J. Domiczewski), Podhajce (J. Mazur), Tarnopol (A. Komarnicki, S. Romański), Trembowla (S. Iglicki, S. Karpiński), Załoźce (S. Wiączkowski), Złoczów (S. Gawlikowski, W. Stępień, J. Tepper).

Nie wysłały: Borszczów, Budzanów, Chorostków, Czortków, Jagielnica, Kopyczyńce, Mielnica, Podwołoczyska, Skałat, Strusów, Zagrobela, Zbaraż (uspraw.), Zborów.

Z Okręgu VII.: Buczacz (J. Mazur), Czerniowce (W. Wejdelek), Dolina (E. Wajgel), Halicz (K. Paczkowski), Horodenka (L. Piotrowicz), Kałusz (K. Kosacz), Knihinin (B. Hołdowicz, F. Ziemiak), Kołomyja (A. Białowąs, S. Haczewski, A. Hamburger, W. Majeranowski),

Peczeniżyn (M. Sienkiewicz), Śniatyn (A. Berek), Stanisławów (T. Artychowski, M, Dziekoński, A. Horbowy, J. Wierzejski, E. Winter), Tłumacz (M. Molisak), Zabłotów (E. Praxmajer), Zaleszczyki (Z. Pawłowski).

Nie wysłały: Berezów niżny, Bohorodczany, Bołszowce, Delatyn, Delejów, Gwoździec, Hołosków, Jezupol, Kaczyka, Kossów, Kuty, Meducha, Monasterzyska, Nadwórna, Obertyn (uspr.), Ottynia (uspr.), Potok złoty, Rożniatów, Sadagóra, Tyśmienica, Waszkowce, Wołosów, Wyżnica.

III. Sprawozdanie komisyi rewizyjnej. Dh. Dr. Małaczyński imieniem komisyi rewizyjnej przedstawia Zjazdowi wniosek: „Zjazd delegatów uchwali Wydziałowi i skarbnikowi Związku absolutoryum z gospodarki pieniężnej za rok 1909/10. Uchwalono.

IV. Sprawozdanie Wydziału odesłano do komisyi administracyjnej — przyczem protokół z poprzedniego Zjazdu przyjęto bez odczytywania, pomimo protestów, że sprawozdanie zapóżno rozesłano i nie można było go przeczytać dokładnie, jednak z następującemi sprostowaniami:

Na stronie piątej: Delegatem Kałusza był d. Kosacz a nie d. Biskupski, na stronie ósmej zamiast: d. Świątkiewicz sprzeciwia się odrębności gniazd powinno być — wyjaśnia stanowisko komisyi i jest za odrębnością, na stronie jedenastej zamiast „wreszcie wniosek d. Szaynowskiego" powinno być wreszcie wniosek Wydziału Okręgu I.

V. Następnie odczytano wnioski zgłoszone i wnioski Wydziału i przydzielono je do sekcyi, a mianowicie:

A) 1. Wniosek pol. Tow. gimn. Sokół w Przemyślanach, aby wprowadzić w całem Sokolstwie jednolite tornistry koloru sukna sokolego jako uzupełnienie obowiązkowego munduru i polecić Wydziałowi Związku, ażeby po należytem rozpatrzeniu sprawy wydał odpowiednie zarządzenia celem wprowadzenia tej uchwały — do Sekcyi regulaminowej.

2. Wniosek tego samego gniazda, aby polecić W. Zw. rozpatrzenie myśli wprowadzenia w Sokolstwie związkowej organizacyi chórów sokolich — również do sekcyi regulaminowej.

3. Wniosek również tego samego gniazda, aby wprowadzić w Sokolstwie jako jednolite okrycie zimowe czamary kroju sokolego, dłuższe od czamarek mundurowych najwyżej o 10 *cm.* w miarę potrzeby odpowiednio podbite, koloru sukna sokolego i wykonanie tej uchwały poruczyć Wydz. Zw. — także do sekcyi regulaminowej.

4. Następnie wniosek pol. Tow. gimnast. Sokół w Chrzanowie, aby uznać ćwiczenia strzeleckie, a w szczególności ćwiczenia w strzelaniu z broni palnej za równoważne z ćwiczeniami gimnastycznemi i polecić Wydziałowi Związku wprowadzenie ćwiczeń strzeleckich w program ćwiczeń obowiązkowych dla wszystkich polskich gimnastycznych Towarzystw sokolich do Związku należących — do sekcyi organizacyjnej.

5. Wreszcie wniosek tego samego gniazda, aby polecić Wydziałowi Związku jak najrychlejsze obmyślenie i wprowadzenie w czyn środków, któreby zapobiegły skutecznie i trwale nadużywaniu przez umundurowanych druhów napojów wyskokowych w miejscach publicznych podczas sokolich występów i uroczystości — także do sekcyi administracyjnej.

Wnioski te proponował Wydział Związku przekazać jemu bez dyskusyi do rozpatrzenia i załatwienia, lecz na wniosek dha Manaczyńskiego wobec małej ilości punktów programu obrad — przeszły do Sekcyi pod rozwagę.

B) Samoistne wnioski.

1. dh. Haczewski Stanisław w sprawie mianowania członka honorowego Związku, na co prezes zwrócił uwagę, że sprawę tę należy przekazać Wydziałowi Związku, który przyjdzie z wnioskiem należycie umotywowanym na popołudniowe posiedzenie Zjazdu.

2. dh. Laskowski przedstawia niejasność ustępu drugiego §. 17. statutu Związku, który nastręcza możliwość rozmaitego tłumaczenia postanowienia, że wydziałowym Związku i członkom związkowego grona nauczycielskiego przez czas należenia do Wydziału względnie Grona przysługują prawa delegatów: sprawę tę odesłano do sekcyi regulaminowej do wyjaśnienia.

3. dh. Bezwiński żąda uchwały, aby Okręgi szybciej załatwiały sprawy gniazd i więcej się niemi interesowały, tudzież by lustracye gniazd częściej były przez Okręgi przeprowadzane; uznano to za rezolucyą Zjazdu.

4. dh. Bogdanowicz stawia wniosek: Uwzględniając liczne trudy i starania połączone z organizacyą ćwiczeń kosami wśród włościan, wyraża Zjazd delegatów ubolewanie z powodu, że ćwiczenia te na Zlocie grunwaldzkim się nie odbyły i poleca Wydziałowi Związku, aby zbadał, na kim wina ciąży i na przyszłym Zjeździe zdał sprawę, tudzież by o tej uchwale zawiadomić wszystkie gniazda sokole.

Wniosek ten wywołał szerszą dyskusyę, w której brali udział liczni druhowie, przedstawiając z jednej strony żale włościan z powodu niedopuszczenia ich do ćwiczeń kosą i brak tych, którzyby się nimi zajęli w Krakowie, za co należy im dać odpowiednią satysfakcyę w formie ogłoszenia pisma wyrażającego żal z powodu nie odbycia się owych ćwiczeń kosą — z drugiej zaś strony wielu wykazywało, że było fizyczną niemożliwością odbycie tych ćwiczeń wobec braku czasu i pory spóźnionej, co znowu było następstwem niepunktualności wielu druhów ćwiczących, którzy nie przybywszy na oznaczony czas spowodowali spóźnienie ćwiczeń ogólnych w programie umieszczonych, a w dalszem następstwie konieczność opuszczenia ćwiczeń kosą przypadających na końcowy punkt programu.

Wniosek dha Bogdanowicza przyjęto w tej osnowie, że Zjazd delegatów wyraża żal z powodu nieodbycia się ćwiczeń kosą na zlocie grunwaldzkim; — następstwem tego wniosku były wnioski dalsze a to:

5. wniosek dha Chrzanowskiego: Zjazd delegatów uchwala polecić Wydziałowi Związku ułożenie regulaminu zlotowego, co przyjęto, oraz

6. wniosek dha Mokrańskiego:

a) zaleca się przy następnym zlocie związkowym oświetlenie boiska,

b) dla dania satysfakcyi druhom przybyłym ze wsi poleca się Wydziałom Okręgu i Związku, ażeby w przyszłości ćwiczenia osobne tych druhów umieszczano na drugiem lub trzeciem miejscu programu ćwiczeń zlotowych.

7. Wniosek dha Leopolda: Zjazd delegatów uchwala zezwolić druhom należącym do gniazd założonych we wsiach na noszenie munduru typu wielkopolskiego i płótnianki racławickiej, jako równorzędnego strojowi uroczystemu obecnie używanemu, jeżeli w jakiem gnieździe zgłosi się z tem życzeniem przynajmniej $^1/_3$ część umundurowanych druhów danego gniazda — odesłano do sekcyi regulaminowej.

8. wniosek dha Pawłowskiego: zmienia się regulamin pochodowy, o ile przepisuje umieszczanie prezesów w plutonie honorowym — odesłano do Sekcyi regulaminowej.

9. wniosek dha Gutwińskiego, aby wyrazić podziękę prezesowi Wydz. Zw. za prace zlotowe nie został przez prezesa dopuszczony pod debatę i uchwałę z powodu braku sprawozdania z rachunków zlotowych i braku poprzedniego przedstawienia w świetle należytem strony gospodarczej i technicznej zlotu przez organa do tego powołane.

10. wniosek dha Wajgla: aby karty legitymacyjne wydawane przez gniazda członkom były ważne tylko

na jeden rok — odesłano do Sekcyi organizacyjnej.

11. wniosek d. Laskowskiego: Zjazd delegatów uchwala nie robić na przyszłość trudności wydawnictwom ilustrowanym co do robienia zdjęć fotograficznych z ćwiczeń zlotowych dla użytku tychże wydawnictw, a to celem łatwiejszego popularyzowania idei sokolej — upadł.

12. wreszcie podanie d. Józefa Krupskiego o zaopatrzenie go na starość odczytane przez dha Piwońskiego uchwalono przekazać Wydziałowi Związku do rozpatrzenia i załatwienia.

D. prezes wezwał Wydział Związku i Sekcye do rozpoczęcia obrad w sprawach im przekazanych.

Posiedzenie popołudniowe. Początek o godzinie 6·51

I. D. Prezes przedstawia imieniem Wydziału Związku następujący wniosek:

a) ks. biskupowi Dr. Władysławowi Bandurskiemu za stanowisko, jakie zajmuje stale w sprawach narodowych i sokolich, za pełne patryotyzmu znalezienie się w czasie uroczystości grunwaldzkich w Krakowie i gorące podniesienie zadań sokolstwa do wysokiego poziomu;

b) ks. Dr. Józefowi Bilczewskiemu, arcybiskupowi lwowskiemu, za pełną cichej ofiarności pracę na polu narodowem w całej dyecezyi, za chętne niesienie usług instytucyom narodowym na każde wezwanie i za podnoszenie idei sokolej przy każdej sposobności;

c) Ignacemu Paderewskiemu artyście-muzykowi, za wspaniały dar uczyniony narodowi i za podniesienie tym darem nastroju całej Polski do napięcia godnego wielkiej rocznicy grunwaldzkiej —

Zjazd delegatów ofiaruje godność członka honorowego Związku i poleca zawiadomić ich o tem przez osobną deputacyą —

przyjęto jednomyślnie i owacyjnie przez powstanie i długotrwałe niemilknące oklaski.

II. Imieniem sekcyi organizacyjnej, w której brało udział 43 druhów, przedstawia dh. Krobicki następujące uchwały:

1. Wniosek polsk. Tow. gimn. „Sokół“ w Chrzanowie domagający się uznania ćwiczeń strzeleckich za równoważne z ćwiczeniami gimnastycznemi przekazuje się Wydziałowi Związku do rozpatrzenia i załatwienia; — przyjęto.

Dh. Haczewski stawia rezolucyę skierowaną do Wydziału Związku, aby postarał się o plan wzorowej strzelnicy i umożliwił tym sposobem pojedynczym gniazdom możność wybudowania strzelnicy — przyjęto.

3. nad wnioskiem dh. Wajgla, dotyczącym wydawania świeżych co roku kart legitymacyjnych druhom pojedynczych gniazd — przechodzi się do porządku dziennego z uwagi, że spowodowałoby to wiele czynności, nie zapobiegłoby wcale wielu nadużyciom; przyjęto.

III. Imieniem sekcyi administracyjnej przedstawia dh. Sigmund wnioski następujące:

1. sprawy przekazane Wydziałowi przez ostatni Zjazd delegatów, a wymienione w sprawozdanin Wydziału Związku za rok 1909/10 na stronicy 17 punkt B. F. G. zaleca się przyjmując do wiadomości wyjaśnienia Wydziału Związku mieszczące się w temże sprawozdaniu na stronicy 18, 19 i 20, szczególnej rozwadze i troskliwości Wydziału z poleceniem przedstawienia na następnym Zjeździe konkretnych wniosków względnie wyjaśnień — uchwalono.

2. Wniosek Dr. Kosacza, ażeby odnieść się do wszystkich gniazd sokolich z wezwaniem, aby posady nauczycieli gimnastyki powierzyły przedewszystkiem kandydatom, którzy mają egzamin związkowy, tudzież

aby wysyłały odpowiednich kandydatów na kursa okręgowe i związkowe — uchwalono.

3. wniosek komisyi na przyjęcie sprawozdania Wydziału Związku za rok 1909/10 — uchwalono.

4. wybór miejsca przyszłego Zjazdu delegatów pozostawia się Wydziałowi Związku, — uchwalono.

Przy tej sposobności przyjęto rezolucyą skarbnika Związku wystosowaną do prezesów gniazd, aby przyspieszyli zapłacenie zaległych w wielkiej ilości wkładek związkowych, oraz rezolucyą dha Manaczyńskiego: wzywa się Wydziały Okręgów, aby wpłynęły na swe gniazda i zniewoliły je w jak najkrótszym czasie do zapłacenia zaległych wkładek związkowych — wreszcie upomnienie prezesa Związku dotyczące spiesznego załatwienia odezw w sprawie daru grunwaldzkiego i podatku na popieranie gniazd kresowych.

IV. Sekcya regulaminowa: Sprawozdawca dh. Szaynowski wnosi:

1. zgodnie z wnioskiem polskiego Tow. gimn. Sokół w Przemyślanach w sprawie wprowadzenia jednolitych tornister uznaje się potrzebę tychże i przekazuje się Wydziałowi Związku obmyślenie odpowiedniej formy i przepisów używania, — uchwalono.

2. wniosek tego samego gniazda: Zjazd delegatów poleca Wydziałowi Związku, rozpatrzenie myśli wprowadzenia w Sokolstwie związkowej organizacyi chórów sokolich, — uchwalono.

3. nad wnioskiem tegoż gniazda żądającym wprowadzenia okrycia zewnętrznego w formie czamary kroju sokolego, nieco dłuższej od obecnej — przechodzi się porządku dziennego, — przyjęto.

4. wniosek dha Pawłowskiego domagającego się zmiany regulaminu pochodowego co do udziału prezesów w plutonie honorowym, nie uzyskał w sekcyi większości, a natomiast przyjęto tamże wniosek:

a) dha Rowińskiego: Zjazd delegatów poleca Wydziałowi Związku, aby w miarę wyników zapowiedzia-

nej ankiety zastanowił się nad potrzebą zmiany obowiązujących obecnie regulaminów, a w szczególności pochodowego.

W dyskusyi nad powyższymi dwoma wnioskami wyłaniały się najrozmaitsze zdania i myśli; brali w niej udział dhowie: Pawłowski, Gutwiński, Haczewski, Baternay, Krobicki, Tarnawski, Manaczyński, Rowiński, Świątkiewicz, Czarnik, Wierzbicki, Korytko, Gawlikowski, z których jedni, jako prezesi pojedynczych gniazd byli zdania, że prezes ma być zawsze przy swojem gnieździe, a drudzy jako naczelnicy twierdzili, że dotychczasowy regulamin pochodowy jest zadowalający.

Ostatecznie wyłoniły się nowe dwa wnioski a mianowicie:

b) wniosek Krobickiego, aby nad tą sprawą przejść do porządku dziennego — który upadł i

c) wniosek dha Korytki, aby wniosek dha Pawłowskiego domagający się zmiany regulaminu pochodowego przekazać Wydziałowi Związki do załatwienia — również upadł.

Natomiast wniosek dha Rowińskiego przyjęto w całej osnowie.

5. co do wniosku dha Leopolda w sprawie wprowadzenia nowego typu płótnianek dla gniazd sokolich we wsi położonych nie przedkłada się imieniem Sekcyi konkretnego wniosku. Wywołało to szeroką i bardzo ożywioną dyskusyę, ostatecznie przyjęto wniosek druha Wierzbickiego odpowiadający zupełnie żądaniom wniosku d. Leopolda, a brzmiący:

„Dozwala się członkom gniazd sokolich założonych we wsiach, na używanie podczas występów sokolich miejscowego stroju ludowego etnograficznego, jako równorzędnego z przepisanym uroczystym strojem sokolim.

6. wniosek nagły dha Bittnera: Zjazd delegatów apeluje do delegatów gniazda krakowskiego, ażeby przyspieszyli wybór miejsca pod pomnik Tadeusza Kościu-

szki, mianowicie zaś, aby pomnik stanął na tem miejscu Rynku krakowskiego, gdzie Kościuszko składał przysięgę, — przyjęto.

7. wreszcie wniosek d. Laskowskiego, aby interpetacyę ustępu drugiego §. 17. statutu Związku sokolego i odnośnego przepisu regulaminu przekazać Wydziałowi Związku do załatwienia (Sekcya nie załatwiła go z tego powodu, że druh wnioskodawca nie przedłożył swego wniosku na piśmie), postanowiono na wniosek d. Tarnawskiego dopiero wtedy wziąć pod rozwagę, gdy d. Laskowski nadeśle odnośne motywa, uzasadniające potrzebę interpretacyi.

Na tem zakończono obrady XVIIII. sejmu sokolego, poczem d. prezes krótkiem przemówieniem zamknął Zjazd o godz. 8 wieczorem.

Czaykowski

Witwicki — sekr. Zjazdu.

Dr. Fiszer — prezes Związku.

Sprawozdanie za rok 1910/11.

Skład Wydziału:

a) wybrani na XVII. zwyczajnym Zjeździe delegatów w Przemyślu dnia 10. października 1909 na 3 lata (1909—1911),

z pomiędzy zamieszkałych we Lwowie:

prezes: Dr. Xawery Fiszer,

wydziałowi: Stanisław Biega, Dr. Kazimierz Czarnik, Filibert Czaykowski, Wiktor Osiadacz, Dr. Kazimierz Panek, Alojzy Wallek, Dr. Kazimierz Wyrzykowski,

zastępcy wydziałowych: Tadeusz Witwicki, Dr. Henryk Szymański, Dr. Stanisław Korytko;

z pomiędzy wszystkich:

wydziałowi: Jan Galicz, Bazyli Mokrański, Dr. Stanisław Rowiński, Szczęsny Ruciński, Dr. Leonard Tarnawski,

zastępcy wydziałowych: Dr. Stanisław Gawlikowski, Dr. Adam Kowenicki, Antoni Schiller;

b) wybrani przez okręgi na czas powyższy:

	przedstawiciele:	*zast. przedstaw.*:
I.	Władysław Turski	Juliusz Dębicki
II.	Tytus Bujnowski	Dr. Stanisław Flis
III.	Karol Mokrzycki	Józef Łopatyński
IV.	Dr. Wład. Grabowski	Dr. Józef Dobrzański
V.	Wład. Janikowski	Romuald Kwiatkowski
VI.	Józ. Rajmund Schmidt	Antoni Domaradzki
VII.	Włodz. Świątkiewicz	Dr. Stanisław Haczewski.

Zmiany zaszłe.

Z powodu śmierci Dha Władysława Grabowskiego, prezesa Sokoła jarosławskiego, długoletniego delegata jego na Zjazdy związkowe i przedstawiciela okręgu IV. w Wydziale Związku, powołał dh. prezes w r. 1910 w miejsce jego wybranego zastępcę Dr. Józefa Dobrzańskiego.

Okręg IV. ma dokonać wyboru zastępcy przedstawiciela swego w Wydziale Związku w miejsce powołanego do tego Wydziału d. Dobrzańskiego.

Komisya rewizyjna

wybrana na trzylecie (1909—1911) składa się z pięciu druhów, a to: Wojciecha Biechońskiego, Karola Eplera, Wiktora Krobickiego, Dr. Aleksandra Małaczyńskiego i Józefa Schmidta.

Sąd polubowny i honorowy

wybrany na trzylecie (1909—1911) z pomiędzy członków towarzystw związkowych, zamieszkałych stale we Lwowie, składa się z dwunastu druhów: Karola Abancourta, Dra Augusta Balasitsa, Franciszka Barańskiego, Kazimierza Bogdanowicza, Tadeusza Fiedlera, Dr. Włodzimierza Godlewskiego, Leona Krobickiego, Dra Stanisława Obmińskiego, Józefa Padewskiego, Ignacego Romanowskiego, Włodzimierza Sigmunda i Augusta Zeitlebena.

W okresie, do którego odnosi się sprawozdanie niniejsze, nie było potrzeby zwoływania tego sądu.

Natomiast w Wydziale wzgl. Przewodnictwie Związku, jako w sądzie rewizyjnym dla spraw wymienionych w ust. 6 i 7 §. 27. stat. Związku, musiano rozpatrywać względnie załatwić 12 spraw wykluczeń z towarzystw związkowych.

Podziału czynności na r. 1910/11

dokonano wyjątkowo w przededniu Zjazdu delegatów we Lwowie w dniu 15. października 1910, a to z uwagi na to, że Zjazd nie miał dokonać żadnego wyboru, że zatem nie potrzeba było ukonstytuowania się odkładać do zamknięcia Zjazdu, który, jak wiemy, obraduje przez cały dzień do późnej nocy.

Wybrani na jeden rok:

pierwszym zast. prezesa: d. Władysław Turski,
drugim „ „ d. Dr. Kazimierz Czarnik,
I. sekretarzem: d. Stanisław Biega,
II. sekretarz.: d. Filibert Czaykowski,
naczelnikiem: d. Dr. Kazimierz Wyrzykowski,
I. zast. naczelnika: d. Szczęsny Ruciński,
II. zast. naczelnika: d. Włodzimierz Świątkiewicz,
III. „ „ d. Dr. Kazimierz Panek,
skarbnikiem: d. Wiktor Osiadacz,
zastępcą skarbnika: d. Alojzy Wallek,
gospodarzem i zawiadowcą wydawnictw: d. Al. Wallek,
zast. gospód. i zaw. wydawnictw: d. Filibert Czaykowski,
chorążym: d. Dr. Stanisław Rowiński i Tadeusz Witwicki.

Na posiedzeniu Wydziału Związku z 7. maja 1911 *wybrani* na jeden rok — na wniosek naczelnictwa *członkami związkowego grona nauczycielskiego*, a to:

po myśli §. 2. regul. związkowego Grona nauczycielskiego dd. *naczelnicy okręgowi:* Stanisław Dubelski, Karol Stary, Eugeniusz Złotnicki, Jan Durski, Antoni Domaradzki, *ze Lwowa* dd. Baternay, Chomicki, Kapałka i Sikorski, *z poza Lwowa:* dd. Hamburger i Wyrobek.

Posiedzenia Wydziału odbyły się:

15. października 1910 we Lwowie bezpośrednio przed Zjazdem delegatów (obecni d. prezes Fiszer i wydziałowi: Czarnik, Czaykowski, Galicz, Janikowski,

Mokrański, Mokrzycki, Osiadacz, Rowiński, Ruciński, Schmidt, Świątkiewicz, Turski, Wallek, Wyrzykowski — inni usprawiedliwieni);

7. maja 1911 (obecni d. prezes Fiszer i wydziałowi: Biega, Czarnik, Czaykowski, Dobrzański, Janikowski, Osiadacz, Panek, Rowiński, Ruciński, Świątkiewicz, Wyrzykowski — inni usprawiedliwieni):

1. października 1911.

Przewodnictwo Związku,

do którego składu należeli druhowie wydziałowi zamieszkali we Lwowie (prezes Fiszer, Biega, Czarnik, Czaykowski, Janikowski, Osiadacz, Panek, Wallek, Wyrzykowski) odbywało posiedzenia każdego wtorku, z wyjątkiem tych, które następowały bezpośrednio po posiedzeniach Wydziału, lub w które przypadało święto uroczyste.

Zakres jego działania określony ściśle w §. 24 a ustawy związkowej, a zwięzłe sprawozdania z posiedzeń Przewodnictwa umieszczane zawsze w organie Związku dają obraz pracy Przewodnictwa.

Związkowe Grono nauczycielskie,

którego skład przytoczyliśmy powyżej, odbyło jedno 2 dniowe posiedzenie w d. 22. i 23. kwietnia 1911 we Lwowie, a uczestniczyli w niem: dd. Wyrzykowski jako przewodniczący, Baternay, Chomicki, Domaradzki, Dubelski, Durski, Hamburger, Panek, Ruciński, Sikorski, Stary, Złotnicki, oraz zaproszeni do wzięcia udziału w dyskusyi nad sprawozdaniem technicznem ze zlotu grunwaldzkiego członkowie poprzedniego Grona dd. Haczewski, Janikowski, Kozłowski, Kubalski, Michalski, Towarnicki, Wallek, Wydląka.

Na tem posiedzeniu wybrano sekretarzem Grona d. Sikorskiego, a zastępcą jego i bibliotekarzem d. Chomickiego.

*

Drugie posiedzenie Grona odbyło się także we Lwowie d. 24. września 1911. Obecni: przewodnicz. d. Wyrzykowski i dd. Domaradzki, Dubelski, Durski, Hamburger, Kapałka, Ruciński, Sikorski, Świątkiewicz, Wyrobek, Złotnicki.

W razie potrzeby zwoływał d. naczelnik Grono ściślejsze, do którego w myśl regulaminu należą prócz niego wszyscy członkowie Grona zamieszkali we Lwowie.

Sprawy przekazane Wydziałowi przez ostatni Zjazd delegatów.

I. Sprawy przekazane Wydziałowi przez Zjazd delegatów z r. 1908 a wymienione w sprawozdaniu Wydziału Związku za rok 1909/10 na stronicy 17. punkt B. F. G. zaleca się, przyjmując do wiadomości wyjaśnienia Wydziału Związku mieszczące się w temże sprawozdaniu na str. 18, 19 i 20, szczególnej rozwadze i troskliwości Wydziału z poleceniem przedstawienia na następnym Zjeździe konkretnych wniosków, względnie wyjaśnień.

Sprawy wymienione w poprzedniem sprawozdaniu pod B. F. i G. są:

B) Wydział Związku umieszczać będzie co roku w sprawozdaniu swem wzmiankę, czy i o ile weszły w życie myśli zawarte w rezolucyi XVI. Zjazdu z 11. października 1908 r., a mianowicie:

a) że Wydział Związku powinien w szerszej mierze niż dotąd wykonywać prawo inicyatywy i kontroli w kierunku nie tylko czynności administracyjnych i organizacyjnych, ale także w ideowym rozwoju sokolstwa i w kierunku t. zw. czynności technicznych czyli gimnastycznych. W szczególności winien Wydział rozszerzyć inicyatywę i kontrolę tak na prace zarządów okręgowych, jak i pojedynczych stowarzyszeń.

b) Zjazd delegatów z uwagi na to, że pomimo wzrostu liczby towarzystw i członków, liczba gimna-

stykujących się nie wzrasta i ogólny zastój w ruchu ćwiczebnym jest faktem, dalej z uwagi na to, że Wydziały Towarzystw nie wywierają należytego wpływu na rozwój ruchu fizycznego, zdając to w zupełności na nauczycieli i grona nauczycielskie, wreszcie z uwagi na to, że winą upadku ćwiczeń gimnastycznych jest brak pieczołowitego kierownictwa temi ćwiczeniami, wzywa Wydział Związku, aby wobec niedość ścisłego określenia pojęcia naczelnika i stosunku jego i Grona nauczycielskiego do Wydziału i na odwrót, pojęcia te i stosunki ustalił.

c) Zjazd delegatów uznając konieczność pisma związkowego, któreby docierało do wszystkich członków, wyraża przekonanie, że ramy tego pisma wobec dzisiejszych potrzeb czytających rozszerzyć należy. W tem przekonaniu poleca Wydziałowi, aby rychle się zastanowił nad rozmiarami, do jakich pismo to rozszerzyć należy z uwzględnieniem funduszów związkowych.

Zjazd delegatów wyraża przekonanie, że jest rzeczą konieczną, aby Wydział Związku w celu uzyskania podstaw do planowej dalszej pracy zmierzającej do rozszerzenia organizacyi Związku i wzmocnienia jego działalności, przedsięwziął studya w kierunku dyskusyą obecną wskazanym.

F) Przekazuje się Wydziałowi Związku do rozpatrzenia i ewentualnego poczynienia odpowiednich wniosków w sprawie reorganizacyi Okręgów i ustanowienia lustratora, względnie lustratorów.

G) Wydział Związku przystąpi do zwołania ankiety mającej rozpatrzeć i określić zadania Sokolstwa i powoła do tej ankiety po pięciu delegatów każdego Okręgu.

II. Poleca się Wydziałowi zawiadomić ks. biskupa Dra Bandurskiego, ks. arcybiskupa Dra Bilczewskiego i artystę-muzyka Ignacego Paderewskiego przez osobną deputacyę o ofiarowaniu im godności członka honorowego Związku.

III. Przekazuje się Wydziałowi do rozpatrzenia i załatwienia wniosek domagający się uznania ćwiczeń strzeleckich za równoważne z ćwiczeniami gimnastycznemi i rezolucyą skierowaną do Wydziału, aby postarać się o plan wzorowej strzelnicy w celu umożliwienia gniazdom wybudowania strzelnic.

IV. Uznaje się potrzebę wprowadzenia jednolitych tornistr i przekazuje się Wydziałowi Związku obmyślenie odpowiedniej formy i przepisów używania.

V. Poleca się Wydziałowi Związku rozpatrzenie myśli wprowadzenia w sokolstwie związkowej organizacyi chórów sokolich.

VI. Poleca się Wydziałowi Związku, aby w miarę wyników zapowiedzianej ankiety zastanowił się nad potrzebą zmiany obowiązujących obecnie regulaminów, a w szczególności regulaminu pochodowego.

Ad I.

Życzenie Zjazdu z r. 1908 wyrażone we formie ogólnych linii jest zadaniem nałożonem na Wydział względnie Przewodnictwo Związku, które nie w zupełności da się załatwić na poczekaniu. Nietylko sięgają one głęboko w ustrój nasz domagając się częściowych jego zmian, lecz będą wykonalne wtedy, gdy zdołamy do nich umysły sokolstwa przysposobić. Wymaga zatem t. zw. reforma nasza pewnego czasokresu, aby o skutkach jej pomówić można było; wymaga i przygotowań, które nie zawsze powodują nagły ruch. Wydział Związku wykonując zatem te życzenia, które sokolstwo wyraziło w powyższej rezolucyi a które ankieta ujęła w bardziej ścisłe pojęcia, wprowadził w życie komisyę, która szeregiem wykładów w czasie do końca roku b. zaznajomi ogół sokolstwa z temi pojęciami i wskaże, w jakim kierunku działalność sokolstwa powinna być rozwijana i jak należy pojmować znaczenie gimnastyki. Za pośrednictwem takich wykładów urządzanych w dwu lub trzech seryach co roku uda się może rozwinąć w sokolstwie myśl o Sokolstwie.

Podniesienie ćwiczeń gimnastycznych może nastąpić jedynie za pośrednictwem wychowywania szeregu ludzi, którzy dokładnie będą zaznajomieni ze stosunkiem gimnastyki do wychowania fizycznego. Do tego dojdziemy przez kursy odpowiednio urządzane a więc o typie, w jakim się odbył tego roku w Skolem i przez stworzenie instytutu naukowego, do czego czynią się przygotowania. Do podniesienia ćwiczeń przyczyni się znakomicie organizacya młodzieży sokolej, która rozwijana na tle „skautingu“ odpowiednio urządzonego zapowiada się bardzo dobrze.

To są właśnie te prace, których skutki okażą się dopiero po pewnym czasie i stworzą warunki, w których zamierzone zmiany organizacyjne będziemy mogli przeprowadzić. Dlatego też i sprawę „lustracyi“ musimy zostawić do tego czasu.

Zmiana pisma jest także objęta temi życzeniami. Sprawa ta jest o tyle trudna, że połączona z ustawą naszą, która każe dostarczać pismo wszystkim członkom. Wszelkie pomysły tej zmiany rozbijają się o nadmierny koszt, ktorego kasa związkowa by nie zniosła. Jednakże Wydział stara się usilnie znaleść wyjście z tej trudnej sprawy i może jeszcze na Zjeździe przedstawi wnioski swe ustnie.

Tylekrotnie w szeregach sokolich objawianemu życzeniu, aby się zastanowić w jakiemś gronie nad powodami rozlicznych utyskiwań na temat, „że się źle dzieje w sokolstwie“, życzeniu ujętemu zresztą we formę polecenia Zjazdu z r. 1908, aby Wydział Związku tem pytaniem się zajął, stało się zadość w ten sposób, że powołano do narad szereg druhów z każdego Okręgu i przedłożono im wnioski należycie umotywowane. Po bardzo szczegółowej i wyczerpującej rozprawie, która dotknęła najżywotniejszych naszych spraw, ujęto ostateczne wnioski w następujące formuły:

I. Ogólne zadania Sokolstwa doby dzisiejszej:

Sokolstwo ma budzić i utrzymywać w szeregach swoich i społeczeństwie ducha sokolego, szerzyć rozu-

mienie jego istoty i utrwalać poczucie jego potrzeby (zadanie narodowe „Sokoła“ w społeczeństwie);

rozszerzać i utwierdzać przekonanie, że racyonalne wychowanie fizyczne jest niezbędnym i jedynym z podstawowych czynników do odrodzenia narodowego (znaczenie wychowania fizycznego w Sokolstwie);

podnieść poziom etyki osobistej i obywatelskiej w swoich szeregach tak, aby Sokolstwo stało się rzeczywistym wzorem tych cnót (utrzymanie znaczenia Sokolstwa w społeczeństwie);

Dążyć do utworzenia organizacyi spoistej, a zaprowadzić w szeregach swoich istotną karność polegającą na zrozumieniu istoty tej kardynalnej cnoty organizacyjnej i zrozumieniu zadań Sokolstwa (przeprowadzenie zmian potrzebnych organizacyjnych).

II. Wychowanie fizyczne w programie zadań sokolstwa:

Sokolstwo winno ustalić całokształt ćwiczeń fizycznych w duchu potrzeb narodowych, z szczególnem uwzględnieniem stosunku ćwiczeń ruchowych na wolnem powietrzu do racyonalnej gimnastyki, jako podstawowego czynnika wychowania fizycznego.

III. Środki, którymi spełnić możemy zadania dzisiejsze:

Ankieta uważa za potrzebne:

1. Środki oświatowe ogólne.

a) Wydział Związku stworzy jak najprędzej organ oświatowo-agitacyjny, który za pośrednictwem szeregu środków odpowiednich jak: podobne podrzędne organy w siedzibie Okręgów lub gniazd większych, gotowe referaty, odczyty, pogadanki i t. p. uświadomi Sokolstwo w tych ustalonych i ujednostajnionych myślach i kierunkach;

b) Wydział Związku przeprowadzi jak najszybciej — a najpóźniej do r. 1912 — zmianę pisma swego stosownie do dzisiejszych potrzeb.

2. Środki oświatowe sokole:

a) Wydział Związku ustali jak najszybciej całokształt naszego wychowania fizycznego (system i metoda);

b) wyda potrzebne podręczniki, urządzi kursy, seminarya, pogłębi program egzaminów na kierowników ćwiczeń;

c) postara się o dostateczne środki, aby mógł ustanowić stypendya na wyjazd za granicę w celach naukowych i

d) stworzy wyższą uczelnię, sprawom wychowania fizycznego poświęconą.

3. Środki organizacyjne.

Wydział Związku rozpocznie natychmiast badania potrzebne do przeprowadzenia zmian organizacyjnych tak, aby one stopniowo ale planowo i szybko mogły być urzeczywistnione, szczególniej w kierunku: *a)* uzyskania istotnego obrazu naszej wartości dla użytku wewnętrznego (kataster), *b)* wyzyskania wszystkich sił dla celów Sokolstwa w gniazdach się znajdujących stosownie do ich wartości i jakości (podział czynności i stałe przydzielenie do nich wszystkich druhów), *c)* zmian naszych występów publicznych tak, aby ich typ był w normalnym stosunku do treści życia wewnętrznego (zmiana zlotów itp.) *d)* uzyskania sprężystości większej w organizacyach tak gniazd jak i okręgów (zmiana dualizmu, zmiana stroju i t. p.).

Praktyczne wyniki tych narad uwidoczniły się w kursie związkowym, którego program i urządzenie oparto już na tych postanowieniach i w utworzeniu komisyi oświatowo-agitacyjnej, która rozpocznie swą działalność w drugiej połowie bieżącego miesiąca.

Reszta urzeczywistni się w miarę rozwijania się korzystnych po temu warunków.

Ad II.

Deputacya złożona z d. prezesa Związku i z d. sekretarza Czaykowskiegp zawiadomiła wszystkich trzech nowomianowanych członków honorowych Związku o uchwale Zjazdu i otrzymała od nich upoważnienie serdecznego podziękowania sokolstwu za tę uchwałę, tudzież zapewnienia, że z chlubą będą uważać się za członków Związku i popierać sokolstwo w narodowej i obywatelskiej pracy jego.

Ad III.

Zwraca się uwagę, że według §. 4. statutu wzorowego dla towarzystw sokolich i według odnośnych postanowień statutów poszczególnych towarzystw sokolich ćwiczenia strzeleckie uznano za jeden ze sposobów spełniania zadania tych towarzystw, że zatem odpada potrzeba wyróżniania jednego z tych sposobów, zwłaszcza że takie wyróżnianie mogłoby mieścić w sobie niebezpieczeństwo wybujania jednostronności kosztem całokształtu zadań sokolstwa.

Strzelanie z konusów da się urządzić w każdej sali i w każdym pokoju, byle zabezpieczyć się przed możliwym wypadkiem; urządzanie strzelnic do strzelania nabojami ostrymi jest i kosztowne bardzo i połączone z rozmaitemi trudnościami, o wiele też łatwiej i dogodniej korzystać ze strzelnic w danych miejscowościach już istniejących.

Ad. IV.

Na podstawie poczynionych doświadczeń i zgodnie z wymogami wiedzy przyszedł Wydział Związku do przekonania, że plecaki są o wiele dogodniejsze i praktyczniejsze, aniżeli tornistry i postanowił wprowadzić plecaki koloru szaro zielonkowatego o trzech wymiarach; obecnie czyni starania o zapewnienie ich dostawy przez firmę krajową, poczem wyda osobno szczegółowe postanowienia.

Ad V.

Wydział Związku oświadcza się z powodów zasadniczych przeciw powstaniu jakiejkolwiek organizacyi samoistnej w łonie Związku, natomiast uważa za dobre i pożyteczne utrzymywanie, popieranie i ułatwianie łączności między chórami sokolimi już istniejącymi, tudzież pobudzanie do powstawania chórów nowych, a zarazem zaleca nakładanie obowiązku na uczestników zlotów dorażnych, a wedle możności także innych zlotów odśpiewania kilku pieśni podczas zlotu. W organizujących się obecnie oddziałach skautowych śpiew jest obowiązkowy.

Ad VI.

Odpowiednio do wyników ankiety odbytej uznaje Wydział Związku konieczną potrzebę zmiany obowiązującego obecnie regulaminu pochodowego, zwłaszcza, że tenże zmieniany częściowo i dorywczo bez uwzględniania całości swych postanowień zawiera sprzeczności, których usunięcie leży w interesie sokolstwa w celu zapobieżenia dalszym nieporozumieniom nie licującym z naszemi postanowieniami organizacyjnemi i reprezentacyjnemi. Restytucya dawnej zasady odrębności gniazd pogodzona z koniecznością formacyi plutonowej pociągnie za sobą zniesienie plutonów honorowych i postawienie prezesów na czele swych gniazd, gdzie jest właściwe ich miejsce tak z mocy ustawy o stowarzyszeniach, jak po myśli naszych statutów.

Nie otrzymaliśmy od Zjazdu specyalnego polecenia, ale z powodu dyskusyi na tym Zjeździe przeprowadzonej i zarządzenia prezesa Związku wobec wniosku d. Gutwińskjego (p. protokół str. 10) uważamy za obowiązek przedłożyć w dziale spraw przekazanych Wydziałowi

Sprawozdanie ze zlotu grunwaldzkiego.

Zestawić wszyskie zyski i straty tak materyalne jak i moralne ze zlotu grunwaldzkiego przed Zjazdem w roku zeszłym tak, aby można było uzyskać dokładny obraz tego dzieła i wysnuć wszystkie wnioski z niego płynące, okazało się niemożliwe wobec braku zamknięć rachunkowych. Obecnie staje się to sprawą nieco przedawnioną już choćby wobec tego, że ogół sokolstwa zna omówienie zlotu na posiedzeniu Grona związkowego w dniu 22. kwietnia i Wydziału Związku w dniu 7. maja i uchwał na tych posiedzeniach powziętych jak niemniej z omówień dokonanych na zjazdach okręgowych. Jeżeli mamy jednak do tego zlotu powrócić, to nie jako do wspomnienia wzniosłych chwil, ale jako do czynu, który miał w sobie siłę odżywczą. Z tego też punktu widzenia możemy dziś mówić o zlocie. Ta siła odżywcza znaczy się w naszem życiu tem, żeśmy w bieżącym roku nie popadli w sen odpoczynku ale urządzili we wszystkich okręgach zloty, które każą gniazdom poszczególnym również prowadzić pracowity żywot. To obok przeświadczenia utwierdzonego udziałem w zlocie, że możemy znaleść się wszyscy razem w wielkich chwilach i że stanowimy dużą wartość w społeczeństwie, jest najwyższym zyskiem zlotu. Obok tego objaw dużej ofiarności i wytrwałości w szeregach, duży stosunkowo udział zwłaszcza kobiet są sukcesami moralnymi zlotu. Objawy na szczęście nieliczne niekarności, dorywczość pracy, niechęć wielu towarzystw do dania w czas odpowiedzi na wezwania organów kierowniczych a więc utrudnianie sprawności organizacyjnej to mniej więcej wady stałe nasze, które w czasie zlotu jaskrawiej na wierzch wyszły, które jednak łatwo z pośród nas usunąć.

Ćwiczenia wypadły na ogół dobrze, tak samo rozkwaterowanie ile ono mogło być dobrze uskutecznione w warunkach tak dla nas nieprzychylnych jak nigdy dotąd. Próba wyżywienia masy biorącej udział w zlo-

cie we własnym zarządzie nie dopisała i stała się powodem poważnego niedoboru finansowego ze zlotu. Wina złego leży właśnie w naszej nieakuratności i lekceważeniu zarządzeń kierowniczych. Źle rozumiemy „autonomię gniazd“, skutkiem tego uważamy t. zw. władze nasze za rodzaj szablonu dekoracyjnego do występów, i nie znamy zwykle a często nie respektujemy ich zarządzeń. Wydział powziął zobowiązania kontraktowe, wezwał gniazda do oświadczenia się ze zaznaczeniem, że to oświadczenie będzie obowiązywać, a gniazda mimo tego po złożeniu oświadczenia „autonomicznie“ o sobie pomyślały a kasa zlotowa musiała za zobowiązania zaciągnięte w ich imieniu zapłacić.

Nie strata materyalna, ale ten brak zrozumienia istoty naszej organizacyi jest cieniem grubym zlotu, bo przekonywuje nas, że jesteśmy rozluźnionym zrzeszeniem się, które poważnych przedsięwzięć imaćby się nie mogło.

Rachunek ze zlotu doręczy się osobno delegatom. Tu nadmienia się ogólnikowo, że dochód wynosił 116.270·16 K, rozchód zaś 128.991·61 K. Niedobór zatem wynosi 12.721·45 K.

Członkowie Związku.

1. *Członkiem honorowym* jest od 11. października 1908 d. Ignacy Romanowski, a od d. 16. października 1910 dd. ks. biskup Dr. Władysław Bandurski, ks. arcybiskup Dr. Józef Bilczewski i artysta-muzyk Ignacy Paderewski.

2. *Członkami zwyczajnymi* mogą być tylko polskie towarzystwa sokole w Austryi.

W poprzedniem sprawozdaniu wykazaliśmy, że do Związku należało 216 polskich Towarzystw sokolich.

W okresie, do którego odnosi się sprawozdanie niniejsze, nie ubyło ze Związku ani jednego z tych Towarzystw.

W r. 1910 — po Zjeździe delegatów — przyjęto do Związku 3 gniazda, a to: *Mrowla*, *Pietwałd* i *Uhnów*, a w r. 1911 — licząc po dzień Zjazdu dzisiejszego — 13 gniazd, a to: *Bednarówka*, *Dawidów*, *Glinna*, *Górna Sucha*, *Knihinin-Kolonia*, *Polska Lutynia*, *Pruchnik*, *Radomyśl*, *Skrzeczoń*, *Stanisławów-Belweder*, *Szczakowa*, *Tarnów-Strusina*, *Żabno*.

Wobec tego należy obecnie do Związku razem 232 polskich Towarzystw sokolich.

Według przydziału do poszczególnych Okręgów grupują się one w sposób następujący:

Okręg I.

1.	Andrychów z liczbą członków . . .	92
2.	Biała „ „	136
3.	Bielsko „ „	99
4.	Bieńczyce „ „	22
5.	Bochnia „ „	253
6	Bogumin dworzec „	70
7.	Brzeszcze „ „	54
8.	Chrzanów „ „	135
9.	Cieszyn „ „	119
10.	Dąbrowa „ „	40
11.	Dobczyce „ „	58
12.	Dziedzice „ „	40
13.	Frysztat „ „	57
14.	Górna Sucha „ „	25
15.	Janowice „ „	39
16.	Jaworzno „ „	220
17.	Jordanów „ „	75
18.	Kalwarya „ „	60
19.	Karwina „ „	81
20.	Kęty „ „	130
21.	Komarowice „ „	52
22.	*Kraków* „ „	1334
23.	Krzeszowice „ „	75
	Do przeniesienia	3266

	Z przeniesienia	3266
24. Łąki	z liczbą członków	26
25. Maków	„ „	90
26. Michałkowice	„ „	21
27. Mogiła	„ „	28
28. Mszana dolna	„ „	36
29. Myślenice	„ „	101
30. Niemiecka Lutynia	„	12
31. Niepołomice	„ „	58
32. Nowy Targ	„ „	120
33. Orłowa	„ „	60
34. Oświęcim	„ „	50
35. Pietwałd	„ „	30
36. Podgórze	„ „	217
37. Polska Lutynia	„ „	29
38. Polska Ostrawa	„ „	76
39. Ropica	„ „	30
40. Siersza wodna	„ „	140
41. Skawina	„ „	50
42. Skrzeczoń	„ „	25
43. Sucha	„ „	131
44. Szczakowa	„ „	104
45. Trzebinia	„ „	54
46. Trzyniec	„ „	48
47. Wadowice	„ „	228
48. Wędrynia	„ „	20
49. Wiedeń	„ „	55
50. Wieliczka	„ „	148
51. Zakopane	„ „	135
52. Zator	„ „	69
53. Żywiec	„ „	228
	razem z liczbą członków . .	*5685

*) W roku poprzedniem 5193, a zatem przyrost 492 (w tem z nowych 5 towarzystw 213).

Okręg II.

1. Brzesko	z liczbą członków . . .	140
2. Ciężkowice	„ „ . . .	59
3. Dąbrowa	„ „ . . .	110
4. Grybów	„ „ . . .	112
5. Krynica	„ „ . . .	17
6. Limanowa	„ „ . . .	50
7. Mielec	„ „ . . .	181
8. Niecieczа	„ „ . . .	26
9. Nowy Sącz	„ „ . . .	271
10. Pilzno	„ „ . . .	118
11. Radłów	„ „ . . .	50
12. Radomyśl	„ „ . . .	66
13. Stary Sącz	„ „ . . .	156
14. *Tarnów*	„ „ . . .	314
15. Tarnów-Strusina	„ . . .	140
16. Tuchów	„ „ . . .	60
17. Wojnicz	„ „ . . .	42
18. Zakliczyn	„ „ . . .	32
19. Żabno	„ „ . . .	50
	razem z liczbą członków . .	*1994

Okręg III.

1. Baranów	z liczbą członków . . .	48
2. Dębica	„ „ . . .	100
3. Dukla	„ „ . . .	38
4. Głogów	„ „ . . .	56
5. Gorlice	„ „ . . .	221
6. Jasło	„ „ . . .	185
7. Kamień	„ „ . . .	52
8. Kolbuszowa	„ „ . . .	133
9. Krosno	„ „ . . .	150
	Do przeniesienia	983

*) W roku poprzedniem 1665, a zatem przyrost 329 (w tem z nowych 3 towarzystw 256).

		Z przeniesienia	983
10.	Leżajsk	z liczbą członków	61
11.	Łańcut	„ „	134
12.	Machów	„ „	27
13.	Majdan kolbuszowski	„	49
14.	Mrowla	„ „	30
15.	Nisko	„ „	140
16.	Odrzykoń	„ „	57
17.	Przeworsk	„ „	125
18.	Ropczyce	„ „	82
19.	Rozwadów	„ „	60
20.	Rudnik nad Sanem	„	86
21.	*Rzeszów*	„ „	307
22.	Sędziszów	„ „	30
23.	Sokołów	„ „	136
24.	Strzyżów	„ „	67
25.	Tarnobrzeg	„ „	159
26.	Trzciana	„ „	30
27.	Tyczyn	„ „	64
28.	Ulanów	„ „	84
		razem z liczbą członków . .	*2711

Okręg IV.

1.	Brzozów	z liczbą członków	104
2.	Chyrów	„ „	40
3.	Cieszanów	„ „	95
4.	Dobromil	„ „	114
5.	Dubiecko	„ „	28
6.	Dynów	„ „	88
7.	Jarosław	„ „	303
8.	Lisko	„ „	90
9.	Lubaczów	„ „	106
10.	Mościsra	„ „	110
		Do przeniesienia	1078

*) W roku poprzedniem 2365, a zatem przyrost 346 (w tem z nowych 2 towarzystw 114).

		Z przeniesienia	1078
11.	Niżankowice	z liczbą członków . . .	52
12.	Pisarowice	" " . . .	35
13.	Pnikut	" " . . .	35
14.	Pruchnik	" " . . .	57
15.	*Przemyśl*	" " . . .	494
16.	Radymno	" " . . .	50
17.	Rymanów	" " . . .	52
18.	Sambor	" " . . .	241
19.	Sanok	" " . . .	248
20.	Sądowa wisznia	" . . .	40
21.	Sieniawa	" " . . .	86
22.	Stary Sambor	" " . . .	104
23.	Tarnawa	" " . . .	50
24.	Turka n. S.	" " . . .	143
25.	Ustrzyki dolne	" " . . .	61
26.	Zagórz	" " . . .	160
		razem z liczbą członków . .	*2986

Okręg V.

1.	Bełz	z liczbą członków . . .	120
2.	Bełzec	" " . . .	50
3.	Bóbrka	" " . . .	102
4.	Bolechów	" " . . .	84
5.	Borysław	" " . . .	243
6.	Brody	" " . . .	247
7.	Buczały	" " . . .	78
8.	Bursztyn	" " . . .	50
9.	Busk	" " . . .	132
10.	Chłopy	" " . . .	105
11.	Chodorów	" " . . .	103
12.	Dawidów	" " . . .	42
13.	Drohobycz	" " . . .	308
		Do przeniesienia	1664

*) W roku poprzedniem 2695, a zatem przyróst 291 (w tem z 1 nowego towarzystwa 57).

Z przeniesienia 1664

14.	Dublany	z liczbą członków	. . .	58
15.	Gliniany	„ „	. . .	14
16.	Glinna	„ „	. . .	40
17.	Gródek Jagielloński	„	. . .	140
18.	Janów	„ „	. . .	112
19.	Jaworów	„ „	. . .	110
20.	Kamionka strumiłowa	„	. . .	119
21.	Kleparów	„ „	. . .	102
22.	Komarno	„ „	. . .	140
23.	*Lwów-Macierz (I.)*	„	. . .	1968
24.	Lwów II.	„ „	. . .	615
25.	Lwów III.	„ „	. . .	288
26.	Lwów IV.	„ „	. . .	501
27.	Łopatyn	„ „	. . .	52
28.	Mikołajów Drohowyże	„	. . .	73
29.	Milatyn nowy	„ „	. . .	43
30.	Mosty wielkie	„ „	. . .	52
31.	Niemirów	„ „	. . .	31
32.	Olesko	„ „	. . .	54
33.	Przemyślany	„ „	. . .	187
34.	Radziechów	„ „	. . .	113
35.	Rawa	„ „	. . .	92
36.	Rohatyn	„ „	. . .	141
37.	Rudki	„ „	. . .	95
38.	Skole	„ „	. . .	151
39.	Sokal	„ „	. . .	206
40.	Stryj	„ „	. . .	433
41.	Uhnów	„ „	. . .	87
42.	Winniki	„ „	. . .	79
43.	Żółkiew	„ „	. . .	228
44.	Żydaczów	„ „	. . .	126
		razem z liczbą członków	. .	*8114

*) W r. poprz. 7546, a zatem przyrost 568 (w tem z nowych 2 towarz. 82).

Okręg VI.

1.	Borszczów	z liczbą członków . . .	130
2.	Brzeżany	„ „ . . .	259
3.	Budzanów	„ „ . . .	30
4.	Chorostków ad Hus.	„ . . .	70
5.	Czortków	„ „ . . .	200
6.	Husiatyn	„ „ . . .	97
7.	Jagielnica	„ „ . . .	56
8.	Kopyczyńce	„ „ . . .	83
9.	Mielnica	„ „ . . .	53
10.	Mikulińce	„ „ . . .	52
11.	Podhajce	„ „ . . .	96
12.	Podwołoczyska	„ „ . . .	83
13.	Skałat	„ „ . . .	97
14.	Strusów	„ „ . . .	26
15.	*Tarnopol*	„ „ . . .	320
16.	Trembowla	„ „ . . .	147
17.	Zagrobela	„ „ . . .	32
18.	Założce	„ „ . . .	94
19.	Zbaraż	„ „ . . .	108
20.	Zborów	„ „ . . .	76
21.	Złoczów	„ „ . . .	249
		razem z liczbą członków . .	*2358

Okręg VII.

1.	Bednarówka	z liczbą członków . . .	35
2.	Berezów niżny	„ „ . . .	43
3.	Bohorodczany	„ „ . . .	54
4.	Bołszowce	„ „ . . .	40
5.	Buczacz	„ „ . . .	220
6.	Czerniowce	„ „ . . .	221
7.	Delatyn	„ „ . . .	127
8.	Delejów	„ „ . . .	30
		Do przeniesienia	770

*) W roku poprz. 2421, zatem ubytek 63.

		Z przeniesienia	770
9.	Dolina	z liczbą członków	148
10.	Gwoździec	„ „	63
11.	Halicz	„ „	85
12.	Hołosków	„ „	36
13.	Horodenka	„ „	180
14.	Jezupol	„ „	50
15.	Kaczyka	„ „	26
16.	Kałusz	„ „	157
17.	Knihinin wieś	„ „	260
18.	Knihinin kolonia	„	130
19.	Kołomyja	„ „	407
20.	Kosów	„ „	122
21.	Kuty	„ „	49
22.	Meducha	„ „	70
23.	Monasterzyska	„ „	102
24.	Nadwórna	„ „	70
25.	Obertyn	„ „	46
26.	Ottynia	„ „	66
27.	Peczeniżyn	„ „	61
28.	Potok złoty	„ „	60
29.	Rożniatów	„ „	58
30.	Sadagóra	„ „	25
31.	Śniatyn	„ „	143
32.	Sołotwina	„ „	100
33.	*Stanisławów*	„ „	587
34.	Stanisławów-Belweder	„	50
35.	Tłumacz	„ „	173
36.	Tyśmienice	„ „	68
37.	Waszkowce	„ „	32
38.	Wołosów	„ „	27
39.	Wyżnica	„ „	22
40.	Zabłotów	„ „	85
41.	Zaleszczyki	„ „	130
		razem z liczbą członków . .	*4458

*) W r. poprz. 3991 a zatem przyrost 467 (w tem z nowych 3 towarz. 215).

W porównaniu z cyframi wykazanemi w sprawozdaniu poprzedniem okazuje się oczywisty *przyrost* i w liczbie towarzystw i w liczbie ich członków. Mianowicie:
w roku 1910—11 (1909—10) było:

w I.	Okr.	tow.	53 (48)	z liczbą	człon.	5685	(5193)
„ II.	„	„	19 (16)	„	„	1994	(1665)
„ III.	„	„	28 (26)	„	„	2711	(2365)
„ IV.	„	„	26 (25)	„	„	2986	(2695)
„ V.	„	„	44 (42)	„	„	8114	(7546)
„ VI.	„	„	21 (21)	„	„	2358	(2421)
„ VII.	„	„	41 (38)	„	„	4458	(3991)
razem		tow.	232 (216)	z liczbą	człon.	28306	(25876)

Tu należy przedewszystkiem wyjaśnić sprzeczność zachodzącą pomiędzy powyższem zestawieniem a tabelą statystyczną umieszczoną w nr. 8 pisma związkowego z r. 1911, a względnie różnicę między powyższą sumą 28306 a końcową w tej tabeli 24688, zwłaszcza, że ta ostatnia suma stwierdza ubytek członków w porównaniu ze sumą wykazaną w sprawozdaniu za rok poprzedni. Otóż rażąca ta różnica pochodzi stąd, że tabela wykazuje stan z końcem r. 1910, a przeto nie uwzględnia towarzystw przyjętych do Związku w ciągu r. 1911 i że w zestawieniu powyższem uwzględniono raporty i sprawozdania nadesłane po sporządzeniu tabeli, w której z powodu braku ich (niestety ciągle jeszcze nie brak towarzystw mało obowiązkowych) umieszczono cyfry z roku poprzedniego lub musiano je wypauzować.

Nie da się tedy zaprzeczyć przyrostu członków, ale niestety nie można tego powiedzieć o wszystkich towarzystwach. Są takie, nieliczne, które mają przyrost znaczny, są inne, liczniejsze, które wykazują przyrost minimalny, są wreszcie i takie (w liczbie 57), w których ubytek jest widoczny, gdzieniegdzie nawet bardzo rażący. Właściwy przyrost członków w towarzystwach

z końcem r. 1910 do Związku należących wynosi tylko 1556 członków, co rozłożone na 216 towarzystw tych daje po 7 członków na każde.

Poważne budzi refleksye zmniejszanie się lub zastój liczby członków w towarzystwach sokolich na Ślązku i w towarzystwach wiejskich.

Procent druhów ćwiczących się wzrasta; w roku 1908 wynosił 15%, w r. 1910 wzrósł do 16%, teraz dochodzi do 20%.

Liczba uczniów i uczenic pobierających naukę gimnastyki w towarzystwach jest zadowalająca. Z końcem roku 1907 wynosiła ona 18.324+3.189=21.513, z końcem r. 1908 już 21.070+3.642=24.713, z końcem r. 1909 wzrosła do 22.428+4.158=26.586, a z końcem r. 1910 wynosiła 22.371+4.707=27.078.

Również korzystnie przedstawia się a względnie wzrasta prawidłowo dorobek materyalny towarzystw. Przychód ich w r. 1910 wynosił 1,525.966 K, rozchód 1,257.353 K. W r. 1910 przybyło 20 sokolni i jest ich obecnie 117, i tyleż boisk, których jest obecnie 108. Ogólna wartość nieruchomości z końcem roku 1910 wynosiła 5,002.410 K, a fundusz budowy sokolni wynosił razem 397.540 K. W inwentarzu ruchomym miały towarzystwa 504.340 K. Cały więc majątek ruchomy i nieruchomy przedstawia wartość 5,904.290 K, a po potrąceniu ciężarów wartość czystą 2,687.157 K.

Nie wolno nam pominąć milczeniem, że dotąd jeszcze mimo postanowień o obowiązku przedkładania Związkowi planów, kosztorysów i programów sfinansowania budowy, wiele towarzystw rozpoczyna budowę w warunkach nader niekorzystnych i że skutkiem tego naraża się na nadmierne obciążenie domów swoich pożyczkami hipotecznemi i rozliczne kłopoty tamujące prawidłowy rozwój i dopełnianie obowiązków statutowych.

W czasie, który nastąpił po ogłoszeniu sprawozdania poprzedniego, odbyło się poświęcenie nowej so-

kolni w Bohorodczanach, w Husiatynie, w Skolem, w Strzyżowie tudzież przybudówki sokolni w Rohatynie i poświęcenie kamienia węgielnego pod zaczętą sokolnię w Chodorowie, w Kleparowie, w Łopatynie i w Przemyślanach. W uroczystościach tych uczestniczył Związek przez delegatów.

Oprócz tych uroczystości uczestniczył Związek przez delegatów swoich w obchodach 25 lecia Sokoła rzeszowskiego i tarnopolskiego, którym wręczono dyplomy pamiątkowe, a na obchód 25-lecia Sokoła poznańskiego wysłał dar i pismo stosowne; na obchodach poświęcenia sztandarów Sokoła w Białej, w Ciężkowicach, w Drohobyczu, w Komarnie, w Nisku, w Radomyślu i w Sieniawie byli także delegaci Związku.

Na Zlocie Sokołów polskich w South Bend reprezentowali Związek dwaj delegaci, w zlocie i w wystawie sokolej w Zagrzebiu uczestniczyliśmy w granicach możliwości.

O Okręgach sokolich,

a względnie reorganizacyi ich przekazanej przez Zjazd przedostatni, możemy obecnie powiedzieć tylko tyle, że do reorganizacyi tej nie mamy jeszcze dość materyału, a tylko musimy zaznaczyć ponownie, że prawidłowe funkcyonowanie Okręgów pozostawiające wiele do życzenia jest jednym z głównych warunków skutecznej i celowej pracy Związku.

Nowy kierunek pracy Okręgów, urządzanie Zlotów doraźnych, wymaga także studyów i doświadczeń przed decyzyą o poruszanej od dawna myśli podziału Okręgów i przekazanej ich reorganizacyi.

Musimy zresztą zaznaczyć, że wniosek jednego z d. delegatów poprzedniego Zjazdu, uznany za rezolucyą tego Zjazdu, aby Okręgi szybciej załatwiały sprawy gniazd i więcej się niemi interesowały, tudzież aby lustracye gniazd były przez Okręgi częściej przeprowadzane, nie wpłynął bynajmniej na żywszą działalność niektórych Okręgów.

Główną cechą zlotów doraźnych, o których wspominamy wyżej, jest na razie zwracanie wielkiej uwagi na musztrę i ćwiczenia w polu, unikanie wielkich i długich przygotowań i ograniczanie urządzeń zlotowych do minimum, a wielką ich zaletą jest to, że nie krępując uczestników wymogami występów uroczystościowych i pokazowych utrwalają w nich świadomość potrzeby ruchu i ćwiczeń na wolnem powietrzu dla siebie samych i dla pogłębienia w nich myśli sokolej.

W r. 1911 odbył się tylko jeden zwyczajny Zlot okręgowy, Zlot Okręgu VI. w Tarnopolu urządzony w dniu 5. czerwca jako część programu obchodu 25-lecia gniazda tarnopolskiego, zresztą zaś odbyły się Zloty doraźne bądź całych Okręgów, bądź dzielnic okręgowych.

I tak odbył się Zlot doraźny:

Okręgu I. w Trzebini i w Chrzanowie w dniu 4. i 5. czerwca;
Okręgu II. w Grybowie w dniu 2. lipca;
Okręgu IV. w Przemyślu w dniu 16. lipca;
Okręgu V. dzieln. stryjskiej w Stryju w d. 21. maja;
— dzieln. IV. w Rohatynie dnia 28. maja;
— dzieln. Sokół-Macierz w Zawadowie d. 25. czerwca;
— dzieln. III. w Dublanach dnia 25 czerwca;
— dzieln. żółkiewskiej w Żółkwi dnia 17. września;
— dzieln. V. w Rusiłowie d. 24. września;
Okręgu VII. dzieln. kołomyjskiej, kosowskiej i bukowińskiej w Zabłotowie 29. czerwca;
— dzielnic innych w Tyśmienicy dnia 17. września.

Zloty doraźne wykazały potrzebę wprowadzenia obok stroju uroczystego stroju drugiego, wycieczkowo-ćwiczebnego, polowego, typu sportowego i uchwałę naszą pod tym względem powziętą wprowadzimy w życie w czasie niedalekim.

Kursy nauczycielskie.

a) Kursy okręgowe.

Kursy okręgowe kilkudniowe urządzają, jak wiadomo, Okręgi przy pomocy stale unormowanej subwencyi z funduszów związkowych.

Według sprawozdań nadesłanych Związkowi:

w Okręgu I. zapowiedziano kurs w czasie od 27. do 31. grudnia 1910 dla członków gniazd okręgowych, a od 2. do 3. stycznia 1911 dla naczelników i gron nauczycielskich tych gniazd tudzież dla uczestników kursu grudniowego; Związek nie otrzymał wiadomości, czy ten kurs odbył się, tudzież ilu uczestniczyło w nim druhów;

w dzielnicy samborskiej Okręgu IV. urządzono w Samborze kurs czterodniowy w czasie od 11. do 14. kwietnia 1911. Uczestników było: z Borysławia (jako gość) druh 1, z Chyrowa druh 1 i drużka 1, ze Sambora druhów 5 i drużek 5, ze Starego Sambora druhów 3, z Turki druhów 5;

w Okręgu VII. odbył się (dopiero po odbyciu wyjątkowo przez Przew. Związku aprobowany) w czasie od 5. do 10. stycznia 1911 sześciodniowy kurs sportowy, obejmujący naukę jazdy na nartach, kartografię i zasadnicze ćwiczenia wolne. Ze zgłoszonych 18 uczestników z 10 gniazd przybyło na kurs tylko 10 uczestników ze 7 gniazd; w czasie od 9. do 14. kwietnia 1911 odbył się sześciodniowy kurs o programie ustalonym przez Związek, a uczestniczyli w nim tak druhowie z gniazd okręgowych istniejących, jak kandydaci z gniazd dopiero organizujących się. Mianowicie było z gniazd okręgowych: Bednarówka druhów 2, Bohorodczany d. 1, Buczacz d. 1, Hołosków d. 1, Horodenka d. 1, Jezupol d. 1, Knihinin Kolonia d. 3, Kołomyja d. 2, Sołotwina d. 1, Stanisławów d. 2, Tarnawica polna d. 1, Tyśmienica d. 2, Waszkowce d. 2. Wołosów d. 1, Zaleszczyki d. 1; z innych miejscowości: Bereźnica szlach. 1, Jeziorko 3, Kamionki wielkie 2, Krymidów 1, Tomaszowce 2, razem uczestników 31.

W dniach 16. do 28. stycznia 1911 odbył się we Lwowie przy pomocy Związku kurs dotychczas niepraktykowany. Korzystając z tego, że Związek okręgowy T. S. L. powziął myśl urządzenia kursu dla dzia-

łaczy oświatowych na wsi, włościan, przeważnie ludzi młodych, uzyskaliśmy pozwolenie dołączenia do tego kursu części gimnastycznej. Ujęło się szczęśliwie 46 uczestników kursu dla tej myśli naszej, a wykłady teoretyczne i ćwiczenia praktyczne w trzech zastępach miały słuchaczy i wykonawców bardzo chętnych i bardzo chciwych nauki. I oto mamy spory zastęp ludzi młodych we wsiach sąsiednich, którzy wiedzą, co jest Sokół, jakie cele jego i jak go prowadzić.

b) Kurs Związkowy

odbył się w Skolem w czasie od 17. lipca do 25 sierpnia 1911 na warunkach uchwalonych przez grono naucz. związkowe na posiedzeniu z 23/4 1911.

W myśl zasady, że gimnastyka jest środkiem wychowawczym, oparto program kursu związkowego tegorocznego i w przyszłości opierać się go będzie na następujących zasadach:

Szukać należy w metodzie gimnastycznej zawsze związku między ciałem a duchem, aby nie rozwijać jednego kosztem drugiego, przyjąć system, który daje możność używania tego środka wychowawczego nietylko wybranym jednostkom, ale jak najszerszym warstwom, nie tylko zdrowym i bardzo silnym, ale zdrowym a słabszym, bo z takich ogół się składa, a wreszcie, aby nie błądzić w tak ważnej sprawie, i nie robić kosztownych nieraz prób z dobieraniem środków i sposobów, należy oprzeć się na podstawach ścisłych i naukowych i przyjąć to, co oparte na tych podstawach przeszło stadyum prób i jest dziś pewne.

Z tych powodów zatem, jak też i w celu, aby ci, którzy mają wychowywać fizycznie drugich poznali doświadczalnie warunki hygienicznego życia, wielką wartość prostoty i sposób oswojenia się z trudem i tak zwaną niewygodą, dano kursistom życie obozowe przez czas trwania kursu a program ćwiczeń oparto o system szwedzki i dodano do tego wszystko to, co nauka

uznaje za istotne środki wychowawcze i co do naszych celów sokolich jest potrzebne Powołując się na barwny opis przebiegu kursu umieszczony w nr. 9 organu Związku możemy zaznaczyć, że kurs ten, w którym uczestniczyło do 60 druhów z całego terytoryum związkowego i z poza niego, odpowiedział w zupełności położonym w nim nadziejom. Gdyby tylko część uczestników jego poświęciła się dalszej służbie sokolej w duchu zasad wytycznych wskazanych przez ankietę, to już ta część będzie dobrym zastępem pionierów naszego kierunku. I mamy nadzieję, że przybędzie ich spory zastęp w latach następnych, pomimo najnowszych zastrzeżeń naszych, że do uczestnictwa będzie się dopuszczać tylko tych druhów, co zapiszą się na cały kurs, nie zaś na niektóre tylko działy, a obok nich staną do pracy jako szermierze nauki wychowańcy tych kursów wysyłani do Sztokholmu i urzeczywistni się zamiar założenia instytutu gimnastycznego polskiego.

Spodziewamy się także dodatnich wyników pracy komisyi oświatowo-agitacyjnej, która w drugiej połowie bież. mies. wybiera się do gniazd z całym szeregiem odczytów na temat pracy sokolej.

Nie możemy wreszcie pominąć milczeniem gimnastycznej organizacyi młodzieży w typie scoutingu angielskiego kierowany na razie przez członków Grona nauczycielskiego Sokoła Macierzy, a popierany przez Wydział Związku w zamiarze rozwoju tej niezmiernie ważnej i dobrej organizacyi w całym kraju.

Zaznaczamy wreszcie, że absolwentom dwuletniego kursu Sokoła-Macierzy pozwoliliśmy złożyć egzamin przed związkową komisyą egzaminacyjną.

Fundusz Kościuszkowski

mający na celu wspieranie gniazd wiejskich i kresowych zasilono w r. 1910 składkami wynoszącymi razem 389 K 58 h.

Na ten bardzo skromny wynik złożyły się datki gniazd następujących: Drohobycz 25 K, Gródek jagiel. 48 K 20 h, Halicz 1 K 38 h, Lwów Macierz 56 K 40 h, Nadwórna 20 K, Nowy Sącz 18 K 50 h, Skole (2 razy) 30 K i 15 K, Stanisławów (2 razy) 37 K 99 h i 44 K 44 h, Stryj 27 K 67 h, Tarnów 20 K, Zabłotów 25 K, Żółkiew 20 K.

Gdybyśmy nie rozpraszali swej ofiarności na inne zresztą bardzo piękne cele, a pamiętali przedewszystkiem, że organizacya nasza będąca tak samo dobrym czynnikiem rozbudzania samowiedży narodowej, jak każda inna instytucya polska o podkładzie ideowym, ma prawo wymagać zasiłków naszych, zwłaszcza, że nie otrzymujemy ich skądinnąd; gdybyśmy dalej zechcieli zrozumieć, że wieczorki Kościuszkowskie urządzane obowiązkowo w każdem gnieździe samą swą nazwą wskazują obowiązek przyczyniania się do wzrostu funduszu tak koniecznego i *imieniem patrona sokolstwa* oznaczonego, powinienby spis ofiar, choćby drobnych obejmować tyle pozycyi, ile jest gniazd sokolich. Byłby to piękny, prawdziwie sokoli objaw łączności i zrozumienia misyi sokolstwa, wyrażający się czynem.

Przyrządów z funduszu Kościuszkowskiego dostarczono gniazdom: Bogumin, Janów, Pietwałd, Ropica, Skrzeczoń, Tłumacz, Tyśmienica.

Gniazdo Frysztat otrzymało do spłaty rat za przyrządy dawniej otrzymane stosowną ulgę.

Aby dać obraz akcyi Wydziału Związku pod względem powyższym, musimy zaznaczyć, że tam, gdzie nie zachodziły warunki udzielenia przyrządów z funduszu Kościuszkowskiego, dostarczyliśmy ich po dzień dzisiejszy 16 gniazdom na spłatę ratalną z funduszu obrotowego Związku. Doliczywszy do tego 47 gniazd, które otrzymały przyrządy z funduszu Kościuszkowskiego, otrzymamy razem 63 gniazd obdzielonych potrzebnemi przyrządami w sposób bardzo dla nich dogodny.

Subwencye i zasiłki.

Sejm krajowy przyznał Związkowi na rok 1911 subwencyę 1.000 K.

Uzyskane podwyższenie subwencyi dla towarzystw na kwotę po 10.000 K na lata 1908—1910 utrzymało się także na rok 1911. Wydział krajowy nie dokonał jeszcze rozdziału, gdyż propozycyi Związku dotychczas nie można było mu przedłożyć.

Gniazdu w Bełzcu przyznaliśmy zasiłek 100 K na budowę domu. D. Józefowi Krupskiemu wypłaciliśmy z funduszu im. Krówczyńskiego zapomogę 100 K. Do odnowienia pomnika generała Dwernickiego w Łopatynie przyczyniliśmy się datkiem 300 K. Wydawnictwo Komitetu Hygieny szkolnej poparliśmy datkiem 200 K. Na gwiazdkę dla dzieci szkoły polskiej w Cieszynie posłaliśmy 20 K. Bursie polskiej w Czerniowcach oprócz podręczników i spiewników daliśmy 20, a Zakładowi wychowawczemu w Pawlikowicach 30 K.

Sprawy przygodne.

Z powodu specyalnego wypadku orzekliśmy, że akt poświęcenia sztandarów sokolich należy oddzielić od aktu wbijania gwoździ i że ten ostatni akt winien odbywać się zawsze po uroczystości kościelnej, a to w sokolni, lub innem do tego nadającem się miejscu, nie zaś w kościele, ażeby tym sposobem uniknąć zarzutów, jakoby wbijanie gwoździ było częścią integralną aktu poświęcenia, a więc wykluczało od tego innowierców.

Postanowiliśmy dalej, że praktykowana przysięga chorążych przy odbieraniu sztandaru jest rzeczą zupełnie niewłaściwą i niczem nieuzasadnioną i powinna być zaniechaną. Natomiast prezes gniazda jako jedyny prawny reprezentant jego powinien w ręce delegata Związku lub Okręgu złożyć przyrzeczenie w imieniu wszystkich członków gniazda, że myśli sokolej, której

sztandar jest symbolem, pozostaną wierni na zawsze i całem życiem stwierdzać będą, że służą sprawie narodowej.

Wreszcie uznaliśmy, że sztandary dotychczasowe są za kosztowne i za wielkie i że wydamy pod tym względem ścisłe przepisy co do formatu, wyglądu i wielkości sztandarów, które w przyszłości będą sprawiane.

Z powodu umieszczenia w „Przeglądzie sokolim“, organie I. Okręgu, artykułu d. Wydląki „Z śląskiej ziemi“, zaznaczyliśmy w odpowiedzi na zażalenie czeskiego Związku sokolego, że konieczną jest potrzeba ułożenia poisko czeskich spraw sokolich na Ślązku na podstawie obrad ankiety zwołać się mający w porozumieniu z czeskim Związkiem sokolim. Prawie rok cały czekaliśmy na odpowiedź, aż wreszcie tenże Związek sprowadzając rzecz do znaczenia prowincyonalnego, morawsko-śląskiego, zaproponował naszemu Okręgowi I. odbycie konferencyi ze sokolą župą morawsko-śląską. Po przedstawieniu sprawy przez Okręg I. wydelegowaliśmy na konferencyę jako przedstawiciela Związku d. Tytusa Bujnowskiego, jako przedstawiciela Okręgu I. d. Dra Stanisława Rowińskiego, a jako przedstawicieli sokolstwa polskiego na Sląsku d. Franciszka Popiołka z Cieszyna i d. Bolesława Włodka, prezesa gniazda w Polskiej Ostrawie. Analogiczną delegacyę wyznaczy Związek czeski. Delegaci nasi nie otrzymali upoważnienia do powzięcia jakiejkolwiek decyzyi wiążącej, lecz mają, jeżeli konferencya przyjdzie do skutku, cały materyał z wnioskami przedstawić Wydziałowi Związku.

W poprzedniem sprawozdaniu zaznaczyliśmy, że sprawą odnowienia i ubezpieczenia pomnika jenerała wojsk polskich Józefa Dwernickiego na cmentarzu w Łopatynie uznaliśmy za sprawę obchodzącą całe sokolstwo. W myśl tego przyczyniliśmy się w imieniu sokolstwa datkiem odpowiednim i delegowaliśmy na akt

poświęcenia pomnika, którego dokonał honorowy członek Związku ks. biskup Bandurski, d. prezesa Związku.

Sprawa grobowca ś. p. naczelnika Antoniego Durskiego postąpiła o tyle, że ze strony gminy m. Lwowa otrzymaliśmy zapewnienie gruntu potrzebnego i subwencyi i dołożymy starań, aby w przyszłym roku prochy ukochanego naczelnika spoczęły w grobowcu.

Spowodowaliśmy uchwałę Towarzystwa dziennikąrzy polskich dotyczącą opisów obchodów uroczystości sokolich lub narodowych przy udziale sokolstwa.

Mieliśmy wreszcie przedstawicieli swoich na lwowskich uroczystościach: poświęcenia bursy grunwaldzkiej, Zjazdu delegatów Związku okr. T. S. L., poświęcenia sztandaru młodzieży polskiej im. Kościuszki, otwarcia i poswięcenia budynku Ligii pomocy przemysłowej, tudzież na Zjeździe Związku straży pożarnych w Stanisławowie.

Związek europ. Towarz. gimnast.

Na zawody Związku europejskiego towarzystw gimnastycznych, urządzone w Turynie w maju 1911 wydelegowaliśmy jako sprawozdawcę wydziałowego d. Walleka.

W kongresie hygienicznym i wychowania fizycznego w Odensee w Danii w lipcu 1911 uczestniczyli w ramieniu Związku dd. Sikorski i Wyrzykowski. Postanowiliśmy czynić starania, ażeby w r. 1912 odbył się polski kongres wychowania fizycznego.

Związek sokolstwa słowiańskiego.

Do szerszego prezydyum Związku sokolstwa słowiańskiego wyznaczyliśmy d. Fiszera, a na zastępcę jego d. wicepr. Czarnika.

Postanowiliśmy, że sokolstwo polskie weźmie odpowiedni udział w zlocie sokolstwa słowiańskiego w Pradze w r. 1912. D. prezes Związku zaproszony na ho-

norowego członka Komitetu zlotowego przyjął zaproszenie.

W zasadzie uchwaliliśmy w r. 1917 jako w pięćdziesiątą rocznicę istnienia sokolstwa polskiego i dwudziestąpiątą rocznicę istnienia Związku urządzić Zlot we Lwowie.

Wpisowe i wkładki.

Z powodu nieudzielenia W. Z. upoważnienia do odpisywania lub zniżania zaległych wkładek odmówiliśmy ośmiu towarzystwom odpisania zaległości. Nie żądamy też takiego upoważnienia na rok przyszły, gdyż wszelkie opłaty sokole, w szczególności zaś wkładki do Związku, uważamy jako podatek wcale nie uciążliwy, na słusznych podstawach przypisywany i dla prawidłowej gospodarki Związku tudzież dla spełnienia jego zadań w interesie wszystkich towarzystw niezbędny,

Ponieważ według nowej ustawy związkowej Zjazd delegatów uchwala wstępne i wkładki na trzy lata, i Zjazd w r. 1909 uchwalił wysokość wstępnego i wkładek na lata 1910—1912, przeto pod tym względem nie przedstawiamy wniosków.

Wydawnictwo Związku.

Organ Związku *„Przewodnik gimnastyczny Sokół“*, który z dniem 1. stycznia 1911 roku pod redakcyą d. Stanisława Biegi rozpoczął 31 rok swego istnienia, wyszedł w roku 1910 w 12 numerach objętości 14 arkuszy, Nakład wynosił 21.500 egzemplarzy. Pobierało go 227 towarzystw w 21.099 (w r. 1909 20.285 egzem.) egzemplarzach. Towarzystwa, które nie zgłosiły w porę członków lub wstąpiły do Związku w ciągu roku (Bieńczyce, Budzanów, Buczały, Delejów, Gliniany, Jagielnica, Jezupol, Krzeszowice, Kamień, Leżajsk, Machów, Meducha, Mogiła, Majdan kolbuszowski, Nieciecza, Nie-

mirów, Oświęcim, Odrzykoń, Paczółtowice, Skrzeczoń, Sołotwina, Strusów, Szczakowa, Tarnawica, Waszkowce, Wołosów, Żabno) otrzymywały tylko po 1 egzemplarzu, później zaś celem wyrównania nakładu i uniknięcia nagromadzenia mas papieru z urzędu wysyłano po 28 egzemplarzy „Przewodnika" Towarzystwom: Berezów, Dąbrowa Sl. A., Łąki Sl. A., Limanowa, Michałkowice, Orłowa Sl. A., Pisarowce, Potok złoty, Radymno, Skawina, Wojnicz. Prenumerata przyniosła 251·45 (w roku 1909 318·04), inseraty 164·12 (w roku 1909 2·80) koron, różne — (w r. 1909 21·25) kor. Bezpłatnie wysyłano 88 (w roku 1909 102 egz.) egzemplarzy redakcyom Dzienników krajowych i pism fachowych polskich, czeskich, chorwackich i słoweńskich, tudzież bibliotekom, czytelniom i t. p. W zamian otrzymał Związek pisma fachowe polskie, czeskie, chorwackie i słoweńskie.

Fachowego *„Dodatku"* do Przewodnika gimnastycznego Sokół wydawanego piąty rok pod redakcyą d. E. Cenara wyszło 12 numerów objętości 12¼ arkuszy. Nakład wynosił 1000 egzemplarzy. Towarzystwom wysyłano w stosunku do liczby członków grona nauczycielskiego od 2—40 bezpłatnie, razem 707 (w roku 1909 627) egz., pismom fachowym 54 egzemplarzy. Prenumerata przyniosła 108·60 (w roku 1909 161·59) kor. za 67 (w r. 1909 66) egzemplarzy.

Koszta wysyłki Przewodnika, Dodatku i innych wydawnictw wynosiły 1.489·32 (w roku 1909 1.391·99) koron. Wydatek zwiększył się wskutek tablic do ćwiczeń jak i innych druków zlotowych do „Przewodnika" dołączanych oraz większej liczby arkuszy „Przewod.".

Zaległość za „Przewodnik gimnastyczny" i „Dodatek" (przeważnie za dodatkowe egzemplarze dla Towarz.) wynosiła 141·84 (w roku 1909 141·84) koron.

W roku 1910 nie wydano żadnych nowych podręczników, natomiast druków do jednolitej rachunkowości wydano trzeci nakład wzorów a mianowicie:

Wzór I. b. kasa wypłaci (5.000 kartek), Wzór III. księga członków kontowa (5.000 kartek) a IV. kwitaryusz dla kursora (15.000 kartek); prócz tego uzupełniono niektóre Regulaminy dla zbioru ustaw sokolich (po 500 egz.), dalej wydano Dyplomy czyste (poddruki 2.000 sztuk) oraz po zlocie wydano korespondentki ćwiczeń zlotowych (10.000 sztuk) i II. Nakład pocztówek „Czuwaj" (40.000 sztuk), a ze względów zapotrzebowania na dalsze obchody Grunwaldzkie, które jeszcze w drugiej połowie roku obchodzono, wydano II. i III. nakład nalepek illuminacyjnych łącznie 20.000 egzemplarzy.

W roku 1911 wydano podręczniki: E. Cenara „Zarys systemów i metod gimnastyki" i Base-ball „Indoor (przedruki z Dodatku)" po 300 egz, Andrzeja Małkowskiego „Scouting, system wychowania młodzieży" (1200 egz.). Sprzedaż wydawnictw przyniosła 4.634·63 (w roku 1909 — 2.530·05) koron, wzorów druków kasowych 438·70 (w roku 1909 — 325·20) koron, razem 5.073·37 koron. Wydano na wydawnictwa i druki kasowe 2.064·06 (w roku 1909 — 646·55) koron.

Wartość ogólna wydawnictw wynosi z końcem r. 1910 8.103·00 kor. Mianowicie: pozostały inwentarz z r. 1909 8.611·36 kor., zakupiono w roku 1910 za 2.064·06 kor. razem 10.675·42 kor., ze sprzedaży podręczników i druków wpłynęło w r. 1910 5.073·37 kor., pozostaje 5.602·05 kor. a doliczywszy wydawnictwa „dawne" wartości 2.500·95 kor., ogólna wartość j. w. 8.103·00 kor. Z tej kwoty należy strącić 2.500·95 kor. za wydawnictwa mające jedynie wartość inwentarzową.

W wydawnictwach „dawnych" mieszczą się dawne roczniki „Przewodnika gimnastycznego" (od 1884—1910) i druki nie mające wartości wskutek zaszłych zmian (musztra, regulaminy, statuty, nuty i t. p.)

Rzeczywista wartość wydawnictw wynosiła z dniem 31. grudnia 1910 roku 5.602·05 koron (w roku 1909 7.563·03 koron).

*

Zaległość za wydawnictwa wynosi 18 90 koron, za wydawnictwa w komis oddane 3039.11 kor., za pamiętnik IV. Zlotu 185 k. razem 3.243·01 koron. Administracya winna za pobrane w komis wydawnictwa za 1.179·92 koron.

Inwentarz ruchomości.

Wartość inwentarza z dniem 31. grudnia 1909 r. wynosiła 1.204·80 koron. W roku 1910 zakupiono przedmioty za 1.631·10 kor. razem 2.835 90 kor. Po strąceniu z ogólnej wartości 10% za zużycie 283·59 kor. wynosi wartość inwentarza z dniem 31. grudnia 1910 roku 2.552·31 koron.

Gospodarstwo.

Wydatki gospodarcze wynosiły 150 17 (w roku 1909 123·59) koron, czynsz i usługa 2.520 — (w roku 1909 2.120.—) kor., opał i światło 628 37 (w roku 1909 647·—) koron.

Biblioteka.

Z końcem roku 1910 liczy biblioteka około 600 (w roku 1909 544) dzieł treści przeważnie fachowo gimnastycznej, a w miarę funduszów przeznaczonych przez Wydział wzbogaca się nowemi dziełami i czasopismami (na zakupno nowych dzieł w 1910 wydano 109·20 koron.) W r. 1910 uzupełniono katalog kartkowy i spis inwentarza bibliotecznego.

Muzeum Sokole

wzbogacono nowemi, nadesłanemi i zebranemi fotografiami pamiątkowemi, rysunkami, wzorami i planami budynków i boisk, które oprawiono w albumy na fotografie ze Zlotu V. i korespondentki sokole ze Zlotów i Zjazdów gimnastycznych. Wszystko to mieści się na razie w wielkiej gablotce oraz w szafie bibliotecznej.

Przybory sokole do gimnastyki.

Wartość pozostałych przyrządów z końcem 1909 wynosiła kor. 436·22, w roku 1910 sprawiono we własnym zarządzie u wytwórców krajowych dyski żelazne, tyczki bambusowe i oszczepy za koron 510 70. Ze sprzedaży w roku 1910 wpłynęło koron 965 79. Myśl urządzenia we własnym zarządzie wyrobu i składu nowych odznak i potrzeb sokolich, o czem wspominaliśmy w sprawozdaniach poprzednich, nie została do dziś jeszcze urzeczywistnioną.

Biuro Związku

mieści się w domu Sokoła-Macierzy przy ul. Sokoła l. 7. Do pomocy prezesa i wydziałowych przyjęto trzech stałych pracowników. Płace wynosiły w roku 1910 1840— (w r. 1909 2.629.—) kor.

Od roku 1892 tj. od powstania Związku do końca 1910 roku wpłynęło z wkładek 204.392·23 koron; z prenumeraty „Przew. gimnast.“, „Dodatku“ i za inseraty 7 890·58 kor.; z darów i subwencyj 11.830·— koron; ze sprzedaży wydawnictw 23.922·60 kor.; za przybory gimnastyczne 3.799·46 kor.; z procentów 5.967·29 kor.; różnych 15.391·79 koron; ogółem 273.193·95 koron. Wydano: na redakcyę, druk i ekspedycyę „Przew. gimnast“ i „Dodatku“ 104 354·13 kor.; wydawnictwa 27.606·35 kor.; grono nauczycielskie 6.135·25 kor.; kursa nauczycielskie 14.087 37 kor.; podróże delegatów i lustracye 20.528 33 kor.; inwentarz i przybory gimnast. 10.290·96 kor.; na administracyę, płace, czynsz, opał, światło i portorya 39.676·15 kor.; nadzwyczajne i zwrotne 48.863 83 kor.; razem 271.542·37 koron.

Z fund. im. Kościuszki zakupiono dla towarzystw przyrządy gimn. za 18.944·81 k.

Wnioski.

A. Zgłoszone na Zjazd delegatów:

1. Przez Towarzystwo gimnastyczne Sokół w Kołomyi w dniu 5. września 1911: „Wydział Związku polskich gimnastycznych towarzystw sokolich ma ogłaszać w Przewodniku gimnastycznym w każdym numerze najważniejsze ustępy ustaw sokolich celem zaznajomienia z nimi wszystkich członków Towarzystwa“.

2. Przez Towarzystwo gimnastyczne Sokół w Stanisławowie w dniu 12. września 1911: „Ze względu na charakter organizacyi sokolej Zjazd delegatów uznaje, że pewna jednostka może być zwyczajnym członkiem tylko jednego gniazda sokolego“.

3. Przez Towarzystwo gimnastyczne Sokół w Brzeżanach w dniu 16. września 1911:

a) „Zważywszy, że z wielu gniazd sokolich często przenoszą się członkowie do miejscowości, gdzie są również gniazda sokole, których Wydziały nie wiedzą, czy wstępujący był już członkiem Sokoła w pierwotnem miejscu pobytu, względnie czy i kiedy z poprzedniego gniazda wystąpił, Wydział polskiego Towarzystwa gimn. Sokół wnosi:

Zjazd delegatów uchwali, ażeby na przyszłość każdemu z członków występujących z dotyczącego gniazda Wydział potwierdzał na legitymacyi sokolej dzień wystąpienia, względnie zawiadomił o tem gniazdo w miejscu nowego pobytu podając szczególne uzdolnienia ustępująoego“.

b) „Ze sprawozdań Wydziału Związku dowiadujemy się, że w tym roku Związek wysyła do Sztokholmu dwóch druhów na studya gimnastyczne. Ponieważ tak ci druhowie, jak i druhowie poprzednio na takie studya wysyłani (? Wydz. Zw.) są ze Lwowa, a koszta ich wysyłki pokrywa Związek ze swoich funduszów, czyli z funduszów wspólnych poszczególnych gniazd do Związku należących, byłoby wskazanem,

ażeby na przyszłość Związek na podobne studya rozpisywał konkurs i ze zgłoszonych wybierał uzdolnionych bez względu na miejsce zamieszkania".

B. Wnioski Wydziału Związku.

4. Zjazd delegatów odsyła sprawozdanie Wydziału Związku za rok 1910/1911 bez odczytywania go na Zjeździe do sekcyi administracyjnej w celu omówienia i przedstawienia wniosków.

5. Zjazd delegatów przekazuje Wydziałowi Związku — nie odsyłając wniosku do sekcyi — oznaczenia miejsca następnego zwyczajnego Zjazdu delegatów, bez ograniczania co do wyboru miejscowości.

6. Zjazd delegatów przechodzi do porządku dziennego nad wnioskami pod *A)* wyliczonymi, stosownie do swego uznania bez dyskusyi, lub po poprzedniem odesłaniu ich do sekcyi właściwych, a to nad wnioskiem

pod 1. z tego powodu, że wszystkie postanowienia obowiązujące Sokolstwo umieszczone są w „zbiorze ustaw sokolich" i prawie wszystkie ogłoszono swojego czasu w „Przewodniku gimnastycznym", obecnie zaś ogłaszać w nim można i ogłasza się rzeczywiście tylko nowe uchwały mające obowiązywać całe sokolstwo;

pod 2. z tego powodu, że sprawę we wniosku poruszoną unormowano w § 8. stat. wzor., a dla wypadków sporadycznych i wyjątkowych w miejscowościach będących siedzibą więcej jak jednego gniazda sokolego nie można ustanawiać reguł krępujących;

pod 3 *a)* z tego powodu, że wobec postanowienia § 9. stat. Zw. o prawach członków Towarzystw związkowych każdy przesiedlający się z jednej miejscowości sokolej do drugiej we własnym interesie powinien postarać się i z reguły stara się o to, czego domaga się wniosek i że zresztą gniazdo nowego miejsca pobytu takiego druha może uzyskać w drodze korespondencyi daty potrzebne, a powzięcie uchwały w myśl wniosku nic by nie pomogło w razie niezastosowania się do niej;

pod 3*b)* z tego powodu, że pierwsze w dziejach Związku wysłanie w r. 1911 do Sztokholmu dwóch druhów jest rzeczą nową dla celów wspólnych całego sokolstwa rozpoczętą, że zatem najwłaściwiej było dobrać osoby znane i przygotowane, a dopiero później, kiedy w miarę obsyłania kursów związkowych typu nowego będzie można liczyć na pozyskanie takich osób, przyjdzie czas na rozpisywanie konkursów.

Czołem!

We Lwowie, dnia 15. października 1911.

Stanisław Biega, sekretarz. *Dr. Xawery Fiszer,* prezes.

Zamknięcie rachunkowe

za rok

1910.

Ruch kasowy od 1. stycznia do 31. grudnia 1910.

	K	h	K	h	Przychód K	Przychód h	Rozchód K	Rozchód h
I. Fundusz zapasowy.								
Stan z 1. stycznia 1910			995	73				
wpisowe 19 towarzystw			186	90	186	90		
Stan z 31. grudnia 1910			1.182	63				
II. Fundusz im. Krówczyńskiego.								
Stan z 1. stycznia 1910			653	30				
Kupony zapadłe:								
$^1/_4$ $^1/_{10}$ 1910 od K 3.000 4% oblig. Banku kraj. . .	120	—						
$^1/_4$ $^1/_{10}$ " " " 600 $4^1/_2$% " " " . .	27	—						
$^{30}/_6$ $^{31}/_{12}$ " " " 400 4% list. zast. Banku kraj. .	16	—						
% dopisany do ks. Nr. 158.938	26	75	189	75	189	75		
			843	05				
zapomoga			100	—			100	—
Stan z 31. grudnia 1910			743	05				
III. Fundusz wieczysty im. Kościuszki.								
Stan z 1. stycznia i 31. grudnia 1910			246	66				

IV. Fundusz obrotowy im. Kościuszki.

	K	h	K	h	K	h	K	h
Stan z 1. stycznia 1910			1.204	73				
kupony zapadłe:								
$^{1}/_{4}$ $^{1}/_{10}$ 1910 od K 2.400 4% oblig. kom. Banku kraj.	96	—						
$^{30}/_{6}$ $^{31}/_{12}$ " " " 8.200 4% list. zast. Banku kraj. .	328	—						
% dopisany do ks. Nr. 166.074, 158.935	32	70						
zwroty za przyrządy gimnastyczne	1.063	44						
M. Borkowski zwrot zaliczki	500	—						
chwilowa dotacya z funduszu obrotowego	300	—						
dary	389	58	2.709	72	2.709	72		
			3.914	45				
M. Borkowski za przyrządy gimnastyczne	2.906	20						
zwrot dotacyi fund. obrotowemu	300	—	3.206	20			3.206	20
Stan z 31. grudnia 1910			708	25				

V. Fundusz obrotowy.

Przychód.

	K	h	K	h	K	h	K	h
Stan z 1. stycznia 1910			391	93				
wkładki członków	21.922	90						
subwencya Wysokiego Sejmu	1.000	—						
wydawnictwa	5.073	37						
zwroty za przyrządy gimnastyczne	378	51						
Do przeniesienia . .	28.374	78	391	93	3.086	37	3.306	20

	K	h	K	h	Przychód K	Przychód h	Rozchód K	Rozchód h
Z przeniesienia . .	28.374	78	391	93	3.086	37	3.306	20
kupony zapadłe:								
1/4 1/10 1910 od K 10.400 4% oblig. Banku kraj. . .	416	—						
1/4 1/10 " " " 600 4½% " " " . .	27	—						
30/6 31/12 " " " 400 4% oblig. fund. propinac. .	16	—						
% dopisany do ks. Nr. 158.940, 158.662	86	15						
zwroty za przybory gimnastyczne	965	79						
prenumerata „Sokół“	251	45						
inseraty	164	12						
prenumerata „Dodatek“	108	60						
nadzwyczajne	50	—						
kancelarya	800	—						
zwrot dotacyi z fund. obrot. Kościuszki	300	—	31.559	89	31.559	89		
			31.951	82				
Rozchód.								
wydawnictwa	3.057	81						
wkładki członków Storno, Kraków	207	35						
koszta podróży delegatów	640	41						
związkowe kursa nauczycielskie	1.001	87						
okręgowe kursa nauczycielskie	390	—						

„Sokół“ redakcya	1.164	36						
„ druk	5 302	50						
„Dodatek“ redakcya	388	90						
„ druk	796	10						
ekspedycya	1.489	32						
Wydział Związku	664	46						
kancelarya	3.381	40						
czynsz i usługa	2.520	—						
opał i światło	628	37						
inwentarz	1 631	10						
nadzwyczajne	706	27						
biblioteka	109	20						
różne	150	17						
lustracye	184	95						
pożyczka fund. Kościuszki	300	—						
dotacya fund. zlotowego	5.000	—						
wkładka do Związku słowiańskiego	75	—						
przybory gimnastyczne	510	70	30.300	24			30.300	24
Stan z 31. grudnia 1910			1.651	58				
Do przeniesienia					34.646	26	33.606	44

	K	h	K	h	Przychód K	Przychód h	Rozchód K	Rozchód h
Z przeniesienia . .					34.646	26	33.606	44
VI. Fundusz im. Durskiego.								
Stan z 1. stycznia 1910			1.059	80				
złożono przez gniazda sokole	175	58						
$^0/_0$ dopisany do ks. Nr. 128.485	44	40	219	98	219	98		
Stan z 31. grudnia 1910			1.279	78				
					34 866	24	33.606	44
Stan książeczek.	z 1/1 1910		z 31/12 1910					
Nr. 158.940 fundusz zapasowy	995	73	1.182	63				
„ 158.938 „ Krówczyńskiego	653	30	743	05				
„ 158.935 „ obr. Kościuszki	1.204	73	708	25				
„ 158.661 „ obr. Związku	391	93	1.651	58				
„ 166.074 „ wiecz. Kościuszki	246	66	246	66				
„ 128.485 „ Durskiego	1.059	80	1.279	78	4.552	15	5.811	95
					39.418	39	39.418	39

Wykaz efektów.

	K	h	K	h	K	h
I. Funduszu zapasowego.						
4% książeczka wkład. Galic. Kasy oszcz. Nr. 158.940			1.182	63		
4½% obligacye komun. Banku kraj. III. em. Serya A. Nr. 1.343, 1.345, 1.346	600	—				
4% obligacye komun. Banku kraj. IV. em. Ser. A. Nr. 1.044, 1.129, Serya D. Nr. 393	10.400	—				
4% oblig. gal. fund. propinac. Serya E. Nr. 10.197, 15.291	400	—	11.400	—	12.582	63
II. Funduszu im. Krówczyńskiego.						
4% książeczka wkład. Galic. Kasy oszcz. Nr. 158.938			743	05		
4½% oblig. komun. Banku kraj. III. em. Serya A. Nr. 908, 1.347, 656 . .	600	—				
4% oblig. komun. Banku kraj. IV. em. Serya A. Nr. 391, 392, 597, 1.045, 1421. Serya B. Nr. 294, 1.115 . .	3.000	—				
4% oblig. gal. fund. propinac. Serya E. Nr. 8.248, 13.890	400	—	4.000	—	4.743	05
III. Funduszu wieczystego im. Kościuszki.						
4% książeczka wkład. Galic. Kasy oszcz. Nr. 166.074			246	66		
4% oblig. komun. Banku kraj. IV. em. Serya A. Nr. 395, 679. Serya B. Nr. 381, 824	2.400	—				
4% listy zastawne Banku kraj. Serya II. Nr. 17.723, Ser. III. Nr. 9.555, 10.796. 11.994, Ser. IV. Nr. 3.592	8.200	—	10.600	—	10.846	66
IV. Funduszu obrotowego im. Kościuszki.						
4% książeczka wkład. Galic. Kasy oszcz. Nr. 158.935 . . . . ,			708	25	708	25
V. Funduszu obrotowego Związku.						
4% książeczka wkład. Galic. Kasy oszcz. Nr. 158.662.			1.651	58	1.651	58
VI. Funduszu im. Durskiego.						
4% książeczka wkład. Galic. Kasy oszcz Nr. 128.485, ...			1.279	78	1.279	78
					31.811	95

Bilans z dniem 31. grudnia 1910.

	Stan czynny.			K	h
ad I.	Efekta funduszu zapasowego			12.582	63
ad II.	Efekta funduszu im. Krówczyńskiego . . .			4.743	05
ad III.	Efekta funduszu wieczystego im. Kościuszki .			10.846	66
ad IV.	Efekta funduszu obrotowego im. Kościuszki .			708	25
ad V.	Efekta fund. obrotowego Związku		1.651·58		
	Inwentarz	2.835·90			
	mniej 10% na zużycie	283·59	2.552·31		
	Zaliczka zwrotna . .		1.000·—	5.203	89
ad VI.	Efekta funduszu im. Durskiego			1.279	78
				35.364	26

	Stan bierny.	K	h
I.	Fundusz zapasowy	12.582	63
II.	Fundusz im. Krówczyńskiego	4.743	05
III.	Fundusz wieczysty im. Kościuszki . . .	10.846	66
IV.	Fundusz obrotowy im Kościuszki	708	25
V.	Fundusz obrotowy Związku	5.203	89
VI.	Fundusz im. Durskiego	1.279	78
		35.364	26

Wiktor Osiadacz,
skarbnik.

Za zgodność z księgami:

KOMISYA REWIZYJNA:

W. Biechoński, *K. E. Epler,* *W. Krobicki,* *Dr. A. Małaczyński,* *J. Schmidt.*

Preliminarz na rok 1911.

Przychód.

	K	h
Gotówka	1 651	58
Prenumerata	200	—
Wkładki	29.000	—
Ogłoszenia	100	—
Zasiłek Wys. Sejmu . .	1.000	—
Sprzedaż wydawnictw. .	3.100	—
Odsetki	600	—
	35.651	58

Rozchód.

	K	h	K	h
Przewodnik gimnastyczny:				
„Sokół“ *a)* redakcya .	1.300	—		
b) druk . .	5.500	—		
„Dodatek“ *a)* redakcya .	500	—		
b) druk . .	900	—		
Ekspedycya	1.700	—	9.900	—
Wydawnictwa			2.300	—
Pamiętnik Zlotu V. 1910			2.000	—
Ankieta			800	—
Podróże delegatów . .			6.200	—
Kursa związkowe . . .			4.000	—
„ okręgowe . . .			1.000	—
Kancelarya			2.600	—
Czynsz, opał, światło . .			3.200	—
Nadzwyczajne			3.651	58
			35.651	58